

HRVATSKA RIJEĆ

LIST ZAJEDNICE HRVATA U MAKEDONIJI

VELJAČA 2010. g. BR. 24

Književno likovno društvo "REŠETARI" 35 403 Rešetari

Vladimira Nazora 30

Mladi hrvatski pjesnici u dijaspori i mladi članovi KLD «REŠETARI

"REŠETARAČKI SUSRET Pjesnika" Rešetari objavljuje Natječaj za II. Zbornik pjesama mlađih hrvatskih pjesnika koji žive u dijaspori i mlađih članova Književne sekcije »2 9 2 « KLD "Rešetari" iz Rešetara.. Autori trebaju biti mlađi od 18 godina.

Svaki pjesnik može sudjelovati sa dvije pjesme. Pjesme trebaju biti pisane standardnim hrvatskim književnim jezikom ili dijalektom hrvatskog jezika kojim se govori u kraju gdje živi pjesnik. Pisati na kompjuteru i dostaviti na e-mail adresu ili pisaćim strojem na papiru A 4 formata .

Broj objavljenih pjesama u zbirci je 50 a isključivo ovisi o kvaliteti dostavljenih pjesama. Radovi koji svojom kvalitetom ne zadovolje postavljeni kriterij neće biti objavljeni. Radovi prispjeli na natječaj neće biti vraćeni. Uz pjesme svaki autor treba poslati svoje podatke (godinu rođenja, školu koju pohađa, adresa stanovanja)

Svoje radove slati na adresu: **KLD "REŠETARI"**
Vladimira Nazora 30
35 403 REŠETARI
H R V A T S K A

Najkasnije do: **15. travnja (aprila) 2010.**

Predstavljanje knjige i „XII. Rešetarački susret pjesnika“ 25. (subota) rujna (septembra) 2010.

Pokrovitelji Zbornika pjesama su Hrvatska matica iseljenika Zagreb i Brodsko-posavska županija Slavonski Brod, a supokrovitelj Poglavarstvo općine Rešetari.

Izdavač: KLD "Rešetari" Rešetari.

Urednik Zbornika pjesama: **Ivan De Villa.**

Izbor radova izvršit će:

prof. Nada Šerić, Nova Gradiška
dr. Radomir Dumičić, Nova Gradiška
Zlata Dasović, Osijek

Ujedno koristim prigodu da vas zamolim da ovo pismo proslijedite i Hrvatskim kulturno umjetničkim društvima u dijaspori, prijateljima Hrvatske i hrvatskog jezika s kojima imate uspješnu suradnju, a koji stvaraju na hrvatskom jeziku (standardnom hrvatskom jeziku ili njihovu dijalektu).

U očekivanju vaših radova, te dobre i uspješne suradnje u realizaciji kulturno umjetničkih programa srdačno vas pozdravljamo.

"Rešetarački susret pjesnika"

Ivan De Villa

Faks broj: 00 385 35 333 111
Telefon: ++ 385 (0) 98 16 75 765
E-mail: ivan.de-villa@sb.t-com.hr

Likovna sekcija "Petrović", književna sekcija »2-9-2», pjevačka skupina »SLAVČA», tamburaška sekcija
Žiro račun 2340009 - 1110055710 kod Privredne banke Zagreb
Matični broj: 1619527

E-mail: ivan.de-villa@sb.htnet.hr

ГЛАСИЛО НА ХРВАТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

GLASILLO ZAJEDNICE HRVATA U REPUBLICI MAKEDONIJI

Главна и одговорна уредница:
Marija Damjanovska

Redakcija:
Marija Damjanovska
Snježana Trojačanec
Ljerka Totč Naumova
Goran Adamovski

Lektor:
Sandra Nikolova

Fotografija:
Vlaho Brangjolica

Grafički dizajn i priprema:
Ana Andreeva

Tisk:

Nakladnik:
Zajednica Hrvata u R.Makedoniji
Skopje, Nikola Parapunov bb,
zgrada 8.

Tel/fax: 389 30 79 533

Poštanski pretinac: 832

web: www.zhrm.org.mk

e-mail: zajednica.hrvata@gmail.com

Tajnica: Helena Đordjevska

Za nakladnika: Snježana
Trojačanec

**Glasilo se tiska sredstvima
grada Skopja na temelju
odobrenog projekta
i besplatno je.**

ГРАД СКОПЈЕ

Uvodnik

Napokon dobili smo sredstva za tiskanje novog broja Hrvatske riječi koji je pred Vama. U njemu su obuhvaćene aktivnosti Zajednice i ogrankaka u Bitoli, Kumanovi, Ohridu, Strugi i Štipu, održane u drugoj polovici 2009. godine, jer zbog nedostatka sredstava glasilo nije tiskano krajem godine, odnosno prije Božića.

Razlog za loše finansijsko stanje Zajednice je više. Poznato je da je između Republike Republike Makedonije i Republike Hrvatske na razini Vlada sklopljen sporazum o uzajamnoj zaštiti manjina s kojim je predviđeno i finansiranje. No sredstva se više ne dijele izravno iz proračuna već

na temelju projekata koji se podnose nakon raspisivanja natječaja od strane nadležnih organa. Za 2009. godinu Zajednica je dostavila tri projekta koje je izradila Ljerka Totč Naumova i to: za organizaciju godišnje skupštine, za proslavu Dana državnosti Republike Hrvatske i za Hrvatsku riječ. Dosada sredstva su dobivena samo za dva projekta, za Skupštinu i za Hrvatsku riječ. No, treba istaći da je makedonska Vlada platila dug za grijevanje prostorija ZHRM u visini od 150.000 denara (2.500 eura) za sve godine što ih koristimo jer mi nismo ništa plaćali. Pri tom izričito nam je predviđeno da Vlada neće dalje pokrivati troškove za centralno grijevanje, tako da je jedino rješenje bilo da se radnjatori isključe i da se grijem na struju. No i zato postoji problem. Ukoliko uključimo jaku grijalicu, koja je već nabavljena, može doći do požara budući da je električna instalacija u lošem stanju, tako da je potrebna adaptacija koja je predviđena za ovu godinu. No pošto su na pragu toplijih dani prostor se može ugrijati i sa običnim grijalicama, tako da se uskoro možemo družiti u tokom.

Željela bih nавести i ostale razloge zašto je Zajednica ostala bez novca. Naime, iako je prethodna rukovodeća garnitura ostavila dug, sadašnje rukovodstvo je štedljivim poslovanjem vratio zaostale dugove i organiziralo više aktivnosti tijekom 2007. i 2008. Na početku 2009. godine na računu Zajednice bilo malo novaca, zatim smo dobili prvi dio sredstava iz Hrvatske, malu pomoć od Ministarstva vanjskih poslova RM i aktivnosti su krenule. Ipak, glavni dio novaca je neplanirano potrošen za nogometnu ekipe Zajednice kako bi sudjelovala na Nogometnom turniru hrvatske dijaspora u Splitu. Naši sportaši nisu se previše trudili osigurati sredstva putem donacija, kako se to prije radiло i kako je bilo dogovoren na Predsjedništvu. Što više, bilo je problema i s fakturama i iznosima, ali sve je na vrijeme bilo sprječeno. Znači, Zajednica je otvorena za sve, ali ne u cilju ostvarivanja osobnih interesa ili dobiti, već čuvanja onog što nam je sveto, a to je naša Hrvatska

Marija Damjanovska

U okviru boravka u Makedoniju povodu obilježavanja 150-te obljetnice ujedinjenja Kukuške unije sa Svetom Stolicom u Strumici, Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u Skopju sastao se sa predsjednikom Makedonije Đorge Ivanovim, premijerom Nikolom Gruevskim, te sa predstvincima Zajednice Hrvata, a u katedrali Presveto Srce Isusovo održao je svetu misu.

Jubilej 150-te obljetnice Kukuške unije proslavljen je u Strumici 7. i 8. rujna 2009. svečanom akademijom i svetom liturgijom u katedrali "Uznesenje Bogorodice Marije" koju je vodio kardinal Josip Bozanić uz domaćina mons. Kiru

ZAGREBAČKI NADBISKUP KARDINAL BOZANIĆ U REPUBLICI MAKEDONIJI

Stojanova, apostolskog nuncija u Makedoniji Santosa Abril y Castelo, te nadbiskupe i biskupe iz svih zemalja regije i iz Italije, Austrije, Njemačke i Slovačke. Liturgiji su nazočili pokraj mnogobrojnih vjernika predsjednik Makedonije Đorge Ivanov, ministar vanjskih poslova Antonio Milošoski, predstavnici Makedonske pravoslavne crkve, te Metodističke, Islamske i Židovske vjerske zajednice, hrvatski veleposlanik Ivo Kujundžić i veleposlanici katoličkih zemalja.

U svojoj propovjedi održanoj na makedonskom jeziku, kardinal Bozanić najprije je pozdravio sve nazočne u ime pape Benedicta XVI. i svoje ime, a potom se zahvalio egzarhu Stojanovu na pozivu da sudjeluje u proslavi ovog značajnog jubileja.

Na početku propovjedi tumačeći evađelje o Isusu kao dobrom pastiru koji svoj život daje za svoje stado, Bozanić je govorio o božanskoj misiji žrtvovanja Isusa Krsta i uzajamnom poznавању i vjernosti Pastira i Njegova stada, koje uskršnućem preko Svetog Duha privodi Ocu. Krist dobar pastir predlaže nam da s njim osjetimo što je sloboda. Pripadati stаду, dobrom pastiru, ne znači ulazak u masovnost već čuvanje slobode i osobitosti, rekao je kardinal Bozanić i uočio:

"Evangeliska sloboda i zajedništvo

koje jamči Isus, dobar pastir, svojim učenicima inspirirali su vjerski, kulturno i nacionalno - makedonske vjernike koji su prije 150 godina pristupili Kukuškoj uniji. Poznato mi je da put ka jedinstvu i zajedništvu Vama makedonskim katolicima bizantsko-slavenskog obreda nije bio lak već naprotiv težat i trnovit. O tome govori jedno i pol stoljeće povijesti Kukuške unije sa svim nadama i iskušenjima kroz koje su prolazili. Brojni vjernici su bili prinuđeni da napuste svoja ognjišta, a svećenici su proganjani i razmještani po raznim gradovima.

Na početku trećeg milenija kršćanstva, uspostavljenjem Apostolskog egzarhat-a za katolike bizantsko slovenskog obreda u Republici Makedoniji, vi postajete samostalna crkva na čelu sa vlastitim biskupom. Zato danas na osobit način zahvaljujemo Svetom Trojstvu i Presvetoj Bogorodici Mariji što je uz Božju pomoć papa Ivan Pavle II., 11. siječnja 2001. za katolike bizantsko-slavenskog obreda u Makedoniji uspostavio Apostolski egzarhat sa sjedištem u Strumici".

Kardinal Bozanić spomenuo se i evanđeoske misije apostola Pavla na europsko tlo. „Sveti Pavle na svoje drugo misijsko putovanje, u Troadi je noću imao proročansku viziju. Pred njim je stajao jedan čovjek,

"Prije svete liturgije apostolski egzarh mons. Kiro Stojanov pročitao je pozdravno pismo pape Benedicta XVI. u kome se ističe kako je prošlo jedno i pol stoljeće od kada su bizantski vjernici ove regije zajedno sa svojim vodama ozakonili u potpunosti vraćanje apostolu Petru, radi čega su bili proganjani, ali su do danas ostali vjerni vjeri svojih predaka. Na taj način, naglašava Papa, daju skupocjen doprinos obnovi zajedništva svih Kristovih učenika.
"

Makedonac, koji ga je molio i rekao. Dodi u Makedoniju i pomozi nam. „Poslije vizije napravili smo sve da odmah odemo u Makedoniju, uvjereni da nas Bog zove da im nagovještamo Evandelje“. S posebnim raspoloženjem slušaju se ove riječi ovdje u Makedoniji, gdje je Božji Duh otvorio put Evandelju na našem kontinentu. Tu se spominjemo i svetog Dimitra Solunskog, svete braće Ćirila i Metoda - apostole Slavena i kozaštitnika Europe. Zahvaljujući svetoj Braći i njihovim učenicima udareni su temelji krćanske kulture među Slavenima naseljenim u Makedoniji. To se podsjećamo i na čuvenu Ohridsku arhiepiskopiju, čija je autokefalnost imala važnu ulogu u vjerskom i kulturnom životu Makedonije. Na tim drevnim korjenima u 19. stoljeću izrasta i Pokret za osamostaljenje nacionalnog i crkvenog života, koji je završio ujedinjenjem sa Katoličkom crkvom u Kukušu i okolini u godini 1859. Kukuška unija čuvajući vlastiti identitet bizantsko - slavenskog obreda postoji i danas i pokraj toga što joj povijesne okolnosti nisu bile naklonjene.

Na kraju Bozanić je poručio vjernicima: „Želim vas ohrabriti da u crkvenom aspektu prednjačite u svjedočenju krćanskog života. U nacionalnom aspektu budite vjerni i požrtvovani građani Makedonije, a s crkvenog aspekta ponosite se svojim Apostolskim egzarhatom i pripadnošću Katoličkoj crkvi. Vaš, po broju mali Apostolski egzarhat u Makedoniji ima i značajnu ekumensku zadaću i poruku.

Budite, svijest i istrajni graditelji mosta povjerenja i zajedništva između katolika i pravoslavnih. Vaš krćanski način življenja, vaše svjedočenje istočnog katoličanstva i vaša crkvena povezanost neka budu prepoznatljivi. Predragi Bog Krist uvijek neka nam bude pred očima, sveti lik Isusa, dobrog pastira koji nas poznaje po imenu, kako bi i mi u današnje vrijeme, kao i Makedonac iz djela Apostolskih, osjetili potrebu za novo navještenje Evandelja. Za sve vas dragi vjernici, u zajedništvu sa svima ovdje nazočnim nadbiskupima i biskupima pozivam blagoslov Trojediniog Boga i Presvjete Bogorodice Marije. Amen.“

Na svečanoj akademiji biskup i egzarh Kiro Stojanov, govoreći o povijesti Kukuške unije, naglasio je da je nastala na zahtjev Makedonaca u tadašnjoj centralnoj Makedoniji kako bi se obranili od helenizacije grčkih svećenika. Izaslanstvo žitelja Kukuša, Strumice, Gevegeline i drugih gradova u regiji u kojem je bio i otac Goce Delčeva, obratilo se papi Piji IX. sa zahtjevom da budu pod okriljem Svetе Stolice pri tom priznajući nasljednika apostola Pavla. Papa je uvažio njihov zahtjev kao i uvjete da zadrže istočni obred na slavenskom crkvenom jeziku i da svećenici i starješine budu birani iz vlastitih redova. U to vrijeme bilo je 100 tisuća katoličkih vjernika, a ugovor Svetе Stolice i Kukuške unije ozakonio je i Istanbul. Danas u Republici Makedoniji ima 20 tisuća katolika od toga 15 tisuća bizantsko slavenskog obreda.

Marija Damjanovska

Kardinal Bozanić među rimokatoličkim vjernicima i Hrvatima

Večernju svetu misu 8. studenog u prepunoj katedrali Presveto Srce Isusovo u Skopju vodio je kardinal Bozanić i njegova pratnja. U blagoslovenom ozračju kardinal Bozanić čitao je dio Evandelja po Marku, a u propovijedi poručio je vjernicima da čuvaju trojstvo katolika – vjernost vjeri, crkvi i obitelji, te Majci Božjoj. Riječi Bogoslavlja, pjev zbara i akordi orgulja oživjeli su molitvu: „Blagoslovjen onaj koji dolazi u ime Gospodnje“.

Nakon mise održan je koncert u izvedbi prof. Marije Dokuzove, Vesne Angelove i Darka Marinskog na orguljama, prof. Mihajla i Momčila Kufojanakis na violinu i poznatog opernog umjetnika Borisa Trajanova koji je otpjevao Ave Maria.

Kardinal Bozanić u pratnji nuncija Santos Abril y Castelo i biskupa Stojanova 9. studenog u rezidenciji hrvatskog veleposlanika sastao se sa predstvincima Hrvata u Makedoniji. Susret je protekao u ugodnom ugođaju uz srdačnu dobrodošlicu veleposlanika Ive Kujundžića visokim duhovnim ocima, blagoslov kardinala Bozanića, radost biskupa Stojanova za nazočnost njegovih vjernika sa željom da ih bude što više, zajedničke fotografije, razmjene darova i okus hrvatskih delicia.

U svom obraćanju kardinal Bozanić poručio je Hrvatima da su svi veleposlanici svoje domovine i da je predstavljaju u najboljem svjetlu i dodojako smi svi na putu u europsko zajedništvo u kome sve više dolazi do izražaja vlastiti identitet i stoga ga treba dobro čuvati i prenositi novim naraštajima. Potom je nazočnima daroval medaljon s likom Majke Božje od Kamenitih vrata, a Zajednici svoje knjige Radosno zajedništvo Stepinčeva i Istina u ljubavi. Predsjednica Zajednice Snježana Tročanec kardinalu Bozaniću darovala je umjetničku fotografiju katedrale Presveto Srce Isusovo, djelo mr. sc. Vlahe Brangjolice.

mr.sc. Ljerka Totch Naumova

Oproštajna posjeta predsjednika Stipe Mesića Makedoniji

Na poziv predsjednika Republike Makedonije Đorge Ivanova 3. prosinca u oproštajni posjet Republici Makedoniji doputovao je hrvatski predsjednik Stjepan Mesić. Domaćin je predsjedniku Mesiću priredio svečani doček sa svim državnim i vojnim počastima. U prijateljskom razgovoru bilo je govora o dobrom odnosima dviju država, povećanju suradnje na svim poljima, osobito na gospodarskom planu, kao mogućnost za zajednički nastup na trećim tržištima i uzajamnoj potpori na putu ka EU.

Naglašena je potpora koju Hrvatska daje Makedoniji u euroatlanskim integracijama, a u svezi predvladavanja grčke blokade prema Makedoniji, predsjednik Mesić je predložio kao moguće rješenje arbitražu, koja bi po primjeru Hrvatske i Slovenije to bilateralno pitanje stavila na stranu, a pregovori Makedonije sa Europskom Unijom konačno počeli.

Dotaknuta je i briga o manjinama sa naglaskom da Hrvatska čini puno za Makedonce, i stoga je predsjednik Mesić pozdravio napore da se pomogne Hrvatima u Makedoniji i naglasio kako je značajna uloga Hrvata u Makedoniji i Makedonaca u Hrvatskoj u građenju međudržavnih odnosa.

Razgovori su nastavljeni upredivnom ambijentu "Svetog Pantelejmona" na Vodnu, gdje su predsjednike Mesića i Ivanova dočekali plesači legendarne makedonske folklorne skupine "Tanec", tradicionalna makedonska

jela, hrvatski pršut, dalmatinska i makedonska glazba.. U tom ugodaju domaćin je predsjedniku Mesiću poklonio ikonu.

Predsjednik Mesić sastao se i sa predsjednikom Sobranja Makedonije Trajkom Veljanovskim, a u popodnevним satima u hotelu "Aleksandar Palace" u pratnji hrvatskog veleposlanika Ivo Kujundžića i svojih suradnika, imao je susret sa predstavnicima Hrvata u Makedoniji.

Na susretu predsjednica ZHMRM mr. sc. Snježana Trojačanec govorila je o aktivnostima Zajednice Hrvata kojih je u prošloj godini bilo oko 150, među kojima je istakla tiskanje glasila Hrvatska riječ, nakladu knjiga članova Zajednice na hrvatskom jeziku, objavljivanje pjesama učenika dopunske nastave hrvatskog jezika u Hrvatskoj, izložbu umjetničkih slika u Splitu, proslave blagdana i druge mnogobrojne aktivnosti u njegovanju, razvijanju i očuvanju hrvatskog identiteta i hrvatske kulturne baštine. Dopunska nastava hrvatskog jezika pohađa 50 učenika u Skopju, Kumanovu, Bitoli, Štipu, Strugi i Ohridu. Kao problem navela je nedostatak finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju planiranih projekata, i izrazila nadu da će biti riješen implementacijom sporazuma o zaštiti prava makedonske manjine u RH i hrvatske manjine u RM.

Počasni konzul RH u Bitoli dr. sc. Branko Maretić i predsjednik udruge

“ Hrvati, budite jedinstveni, poručio nam je Mesić! ”

"Marko Marulić" govorio je o dobrim odnosima i kulturnom povezivanju dva prijateljska naroda Hrvata i Makedonaca, a o novoosnovanoj asocijaciji, Hrvatski nacionalni savjet u Makedoniji, govorila je predsjednica Dragica Ampova.

Pozdravljajući sve nazočne predsjednik Mesić u svom obraćanju je naglasio da bi svi Hrvati u Makedoniji trebali biti jedinstveni. O brizi za nacionalne manjine u Hrvatskoj govorio je savjetnik predsjednika Mesića dr.sc. Siniša Tatlović i istakao kako Hrvatska za manjine izdvaja finansijska sredstva kako iz proračuna tako i na lokalnoj razini. Predstavnici Hrvata rastali su se s Mesićem, zajedničkom fotografijom.

Predsjednik Mesić susreo se i sa članovima hrvatsko-makedonskog gospodarskog kluba. Predsjednica kluba Vita Huzjan zahvalila se za njegovu nazočnost na osnivanju kluba 2006. godine, što je počalo gospodarske odnose između dvije države. Spomenula je i konkretne brojke u robnoj razmijeni. Tako je 2008. razmijena iznosila 300 milijuna eura, no zbog finansijske krize 2009. smanjena za 30 %. Obrativši se gospodarstvenicima predsjednik Mesić je ukazao na mogućnosti bolje suradnje

putem zajedničkih projekata gospodarstvenika dvije zemlje za nastup na druga tržišta.

Oproštajna posjeta hrvatskog predsjednika Mesića Makedoniji, peti je službeni posjet i uz nekoliko bilaternih, dokaz je odličnih hrvatsko-makedonskih odnosa.

mr. sc. Ljerka Totch Naumova

Susret hrvatske premijerke Jadranke Kosor sa Hrvatima u Makedoniji

U službenom posjetu Republici Makedoniji 10 studenog 2009. boravila je predsjednica Vlade Republike Hrvatske Jadranka Kosor na poziv premijera makedonske Vlade Nikole Grujevskog. Nakon dužeg razgovora u Vladi Makedonije Kosor i domaćin Grujeveki izjavili su da Hrvatska i Makedonija imaju odlične političke i gospodarske odnose i sličan put k europskoj integraciji, te da će proširivati suradnju i razmjenjivati iskustva. Kosor je naglasila da će Hrvatska podupirati Makedoniju na njenom putu k eurointegracijama i učlanjivanju u NATO savez.

Pokraj razgovora u Vladi, premijerka Kosor se sastala i sa predsjednikom Republike Makedonije Đorgem Ivanovim, predsjednikom Sobranja Trajkom Veljanovskim, a zajedno sa Grujevskim sudjelovala je i na Hrvatsko-makedonskom gospodarskom forumu u kojem djeluje 50 hrvatskih ili hrvatsko makedonskih tvrtki.

Kosor i Grujevski su u svojim govorima istaknuli da se svjetska kriza nepovoljno odrazila na gospodarsku suradnju dviju zemalja, tako da je za devet mjeseci 2009. godine

30% smanjena robna razmijena u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Govorili su o budućim koracima koje su dogovorili kako bi poboljšali gospodarsku suradnju i o poduzimanju zajedničkih projekata.

Nakon Forum-a premijerka Kosor u pratinji hrvatskog veleposlanika u Makedoniji Ive Kujundžića u hotelu "Aleksandar Palace" susrela se s predstavnicima Hrvata u Makedoniji. Pozdrave i dobrodošlicu izrazila je predsjednica Zajednice Hrvata Snježana Trojačanec. Iako je susret bio kratak našlo se vremena za stisak ruke, srdačno razmjenjene riječi i zajedničku fotografiju.

mr.sc. Ljerka Totch Naumova

Ivo Josipović novi predsjednik Republike Hrvatske

građana Hrvatske, te da će za njega prioritet biti provođenje pravde i iskorjenjivanje korupcije i kriminala, kako bi Hrvatska postala prosperitetna država i ravnopravna članica Europske unije. Na vanjskom planu, kako je rekao, zalagat će se za dobre odnose i suradnju sa susjedima i svim državama svijeta. Josipović je istakao i da su domovinski rat i antifašizam faze u hrvatskoj državnosti, čije će se nasljeđe uvijek poštivati.

Popodne u predsjedničkoj vili na Pantovčaku obavljena je primopredaja predsjedničke dužnosti između dosadašnjeg predsjednika Stjepana Mesića i novog predsjednika Ive Josipovića. Nakon 15-minutnog susreta u četiri oka, te izjava punih poštovanja jedan za drugoga, u primjetnom uzbudjenju Josipović je ispratio dosadašnjeg Mesića, koji se prije toga oprostio od svojih suradnika.

Ivo Josipović po profesiji nije političar već ugledni pravnik i skladatelj. Doktorirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu na kome je redovni profesor. Završio je i Studij

skladateljstva na Glazbenoj akademiji u Zagrebu gdje isto tako predaje. Aktivno sklada i za više svojih djela dobio je nagrade.

Sudjelovao je u Domovinskom ratu u kome je angažiran na razmjeni zarobljenika, a nakon rata zastupa Hrvatsku pred međunarodnim sudovima. Autor je i tužbe za genocid protiv Srbije.

Iako nije profesionalni političar Josipović je u kontaktu sa politikom od 1980. kada je postao član Saveza komunista Hrvatske. Deset godina kasnije sudjeluje u transformaciji SKH u Socijademokratsku partiju (SDP) i izrađuje njen Statut. Napušta stranku 1994. Kao nezavisni kandidat, zastupnik je Hrvatskog sabora u dva mandata a 2008. vraća se u SDP i 2009. njen je kandidat na predsjedničkim izborima na kojima je većinom glasova izabran za trećeg predsjednika Republike Hrvatske. Josipović je u braku sa Tatjanom, sveučilišnom profesoricom s kojom ima 18-godišnju kćer Lanu.

Marija Damjanovska

Na trgu Svetog Marka na Gornjem gradu u Zagrebu 18. veljače u podne svečano je inauguriran treći predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović. Činu su nazočili mnogobrojni građani, članovi hrvatske Vlade sa predsjednikom Jadrankom Kosor, šefovi država iz regije među kojima i makedonski predsjednik Đorge Ivanov i izaslanici 60-ak država svijeta.

Nakon položene prisege, u inaugurativnom govoru Josipović je naglasio da će biti predsjednik svih

Svečanosti u povodu Dana državnosti Hrvatske

U povodu Dana državnosti Republike Hrvatske, Zajednica Hrvata u Republici Makedoniji 23. lipnja u Skopju, organizirala je koncert sa djelima hrvatskih skladatelja i izložbu rezbe. Na svečanosti su nazočili su hrvatski veleposlanik Ivo Kujundžić sa suprugom, monsinjor Antun Cirimotić, predstavnici Mreže etničkih zajednica i članovi Zajednice iz Skopja i ogranača iz Štipa, Bitole i Kumanova. Goste je pozdravila predsjednica ZHRM mr. sc. Snježana Trojačanec.

Proslava je otvorena izložbom desetak rezbarskih djela neimara Mirka Gašparca, člana Zajednice Hrvata iz Bitole. Njegovi eksponati na kojima su izrezbareni motivi sakralne i profane sadržine plijene estetikom i toplinom, i stoga ne čudi što je autor osam crkvenih ikonostasa u Makedoniji i Australiji i jedne raskošne rozete u Katoličkoj crkvi u Ohridu, kao i raznih uporabnih predmeta.

Violeta Elizabeta Krstić, povjesničar umjetnosti, govoreći o velikom

rezbarskom opusu umjetnika istakla je: "Stvaralački opus bogata je i plodotvorna produkcija sa impresivno velikim brojem raznorodnih ostvarenja koje variraju od raskošnih rozeta, bogatih ikonostasa do uporabnih predmeta i raznovrsnog namještaja." Izložba je ostavila snažan dojam, svaki komad rezbe umjetnika Gašparca pobiđuje ushićenje.

Nakon razgledanja izložbe slijedio je svečani koncert naslovjen "Hrvatska glazba". Koncert je otvorio poznati pijanist, učenik profesora B. Romanova u Moskvi, Nikola Paskalov djelom "Pater Noster" za glasovir i komorni orkestar, njegovog đedice Nikole Glassla, uz pratnju komornog orkestra Glazbene mladeži Makedonije.

Zatim je orkestar izveo "Mediteransku

suitu" skladatelja Ljubomira Brangjolice, koji je bio pozdravljen od mnogobrojne publike dugotrajnim pljeskom. Koncert je završio predivnim djelom "Pjesma i ples" velikog hrvatskog skladatelja Jakova Gotovca u kome su se preplitali ritmovi mnogih hrvatskih krajeva i budili sjećanja Hrvata na rodni kraj. Ovo djelo dobijeno je u suradnji s Društvom hrvatskih skladatelja.

Svečanosti te divne lipanske noći u dvorani doma ARM, spojile su Makedoniju i Hrvatsku, a Zajednica Hrvata bila je most povezivanja dviju kultura, glazbe hrvatskih skladatelja i makedonskih reproduktivnih umjetnika, uz ravnateljstvo Saše Nikolovskog -Đumara.

mr.sc.Ljerka Totch Naumova

Prijam Veleposlanstva Republike Hrvatske u povodu Dana državnosti

Provedba ugovora o zaštiti manjina

Hrvati u Makedoniji su uspješno integrirani u društvo, no još uvijek njihove asocijacije su nedovoljno finansijski potkrepljene od makedonskih vlasti, konstatirano je na sastanku 30. rujna 2009. zastupničke grupe makedonskog parlamenta za suradnju sa Hrvatskim saborom, na kome su sudjelovali hrvatski veleposlanik Ivo Kujundžić i izaslanstvo Zajednice Hrvata u Makedoniji.

Tema sastanka koji je vodila predsjednica zastupničke grupe Blagorodna Dulić, bila je provođenje Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o uzajamnoj zaštiti prava nacionalnih manjina. O mnogobrojnim aktivnostima Zajednice Hrvata na očuvanju hrvatskog jezika i kulture i produbljivanju prijateljskih odnosa između hrvatskog i makedonkog naroda govorila je predsjednica Snježana Trojačanec, dok se veleposlanik Kujundžić osvrnuo na pogodnosti koje Makedonci imaju u Hrvatskoj.

- Potpisivanjem Ugovora 2007., ali i ranije Hrvatska se trudila i trudi omogućiti sva manjinska prava makedonskoj

nacionalnoj manjini, a za odvijanje njenih aktivnosti na očuvanju jezika i kulture Zajednica Makedonaca godišnje dobija sto i deset tisuća eura, a svaka udruga po gradovima dobija dopunska sredstva od županijskih vlasti za razne projekte, istakao je Kujundžić. On je zatim dodao kako se ne traži reciprocitet, već dobra volja makedonskih vlasti da u okviru mogućnosti pomognu Hrvatima u Makedoniji.

- Hrvati su svugdje srdačno primljeni i lojalni građani

Makedonije, no isto tako čine sve kako bi sačuvali kulturne tradicije svoje prve domovine, prije svega učenjem hrvatskog jezika mlađe generacije, izdavanjem lista na hrvatskom jeziku, te mnogim projektima za obilježavanje važnih datuma hrvatske kulture i povijesti, kao i projekata kojima se produbljuje hrvatsko-makedonsko prijateljstvo. No za sve to potrebna su sredstva, naglasila je Snežana Trojačanec, i dodala, kako Zajednica Hrvata u Makedoniji još uvijek nije osjetila finansijske blagodeti potpisanih Ugovora između Makedonije i Hrvatske. Dosada su, naglasila je ona, dobijena minimalna sredstva, samo za neke projekte, ali još uvijek nije sustavno riješeno financiranje Zajednice u Skopju i njenih ogrankaka u Bitoli, Štipu, Kumanovu, Ohridu, Strugi i uskoro u Prilepu, u kojima je ukupno učlanjeno tisuću i tristotine Hrvata, od dvije tisuće i šestotina koliko ih po zadnjem popisu stanovništva ima u Makedoniji.

Predsjedateljica Dulić izrazila je zadovoljstvo da Hrvati u Makedoniji nemaju drugih problema osim finansijskih. Pohvalila je bogatu aktivnost Zajednice Hrvata na očuvanju svojih korijena i najavila da će se založiti da se ublaži problem njenog financiranja.

Marija Damjanovska

U POVODU DANA DRŽAVNOSTI

Književna večer sa Đurom Vidmarovićem i Ljerkom Totch Naumovom

Književno veče sa gostom iz Zagreba Đurom Vidmarovićem i Ljerkom Totch-Naumovom 30. lipnja 2009. održano je u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske a u organizaciji ZHRM -a i Veleposlanstva RH u RM. Prostor Zajednice bio je pretijesan da primi sve ljubitelje lijepo riječi.

Manifestaciju je otvorila predsjednica ZHRM mr. sc. Snježana Trojačanec i pozdravila uzvanike, među kojima su bili veleposlanik Ivo Kujundžić, biskup dr.sc. Kiro Stojanov, monsinjor Antun Cirimotić, časne sestre, mr.sc. Ivan Džo Petreski, Todor Petrov, književnici, profesori sveučilišta i veliki broj članova Zajednice i ogranka iz Bitole, Štipa i Kumanova.

Obraćajući se prisutnima Diana Mašala Perković iz Hrvatske matice iseljenika, govorila je o suradnji Matice sa Zajednicom i kako je rođena ideja o tiskanju knjige "Potisnute paralele" pjesnikinje Ljerke Totch Naumove zajedno sa KLD Rešetari 2007. godine.

Todor Petrov predsjednik Makedonskog svjetskog kongresa, pozdravio je skup i govorio o dobrom odnosima između Makedonije i Hrvatske, a književnik Ivan Čapovski prisutne je pozdravio u svoje ime i u ime Društva književnika Makedonije

“ Đuro Vidmarović od 1972. bavi se književnim radom i ima veliki opus kao kritičar, pjesnik, prevoditelj, povjesničar, diplomat i urednik mnogih knjiga. Zastupljen je u više antologija i dobitnik je prestižnih nagrada. **”**

i izrazio zadovoljstvo suradnjom hrvatskih i makedonskih književnika.

Prikaz o književnom opusu, posebno o poeziji Đure Vidmarovića predočila je kroz razgovor s književnikom Ljerkom Totch Naumova.

Potom je Vidmarović govorio s puno žara o svom djetinjstvu kao uterusu oko koga se kreće cijeli život, te o studiju povijesti i filozofije, magistratu sociologije i novinarstva. Slijedivši životopis otkriva se vrlo zanimljivi životni put, od profesora, zastupnika u Saboru Hrvatske do veleposlanika u Ukrajini.

Stihove inspirirane životom u Kijevu iz posljednje knjige poezije "Horus u krletci" čitala je članica ZHRM Jadranka Čardinovski uz glazbenu pratnju profesorce Jasminke Čakar, poznate pijanistice koja je 10 godina sticala glazbenu naobrazbu u Zagrebu i magistrirala u klasi profesora Vladimira Krpana.

U nastavku večeri književnik Đuro Vidmarović, kao jedan od recenzentata, promovirao je zbirku pjesama naslovljenu "Potisnute paralele" Ljerke Totch Naumove članice Društva književnika Makedonije koja je objavila devet zbirki poezije na makedonskom jeziku i dvije zbirke na hrvatskom jeziku. "Potisnute paralele" sadrže četrdeset i

osam pjesama na hrvatskom jeziku. Nazvavši ih "hrvatskim pjesničkim biserima sa obala Vardara" Vidmarović je istaknuo:

"Naumova je sjajan primjer hrvatskoga intelektualca koji našavši se u etničkom rasuću izabire aklimatizaciju i integraciju kao prirodno rješenje i životni credo - poštovanje jezika, kulture i duhovnosti naroda u čijoj je sredini odlučila živjeti. Zbirka je na tragu stvaralaštva Danijela Dragojevića kao sjajnoga učitelja poetese Totch Naumove koja maksimalnu pozornost posvećuje jeziku. Knjiga Potisnute paralele otkriva nam zrelu pjesnikinju, individualnost, majstora hrvatskoga pjesničkog govora, književnicu koja je mnogo ranije trebala "pokucati" na vrata hrvatskoga pjesništva. Ocenjujemo ovu zbirku kao vrijedan prinos hrvatskom pjesništvu."

Pjesme mahom posvećene Slavoniji, čitala je poznata dramska umjetnica Sonja Karanđuloska. Dijelić Slavonije dočaran je i nastupom klape "Dobra

volja" pod vodstvom profesorce Jasminke Čakar, pjesmom "Ne dirajte mi ravnici", otpjevanom iz srca i od svih nazočnih Hrvata. Pjesma je dirlnula prisutne i izazvala i poneku suzu.

Svečanost je završena predstavljanim nogometnika Zajednice i pehara koji im je dodijeljen na sportskim susretima dijaspore u Splitu.

Istog dana Đuru Vidmarovića i Dianu Mašala Perković primio je hrvatski veleposlanik Ivo Kujundžić. Posjetili su i Društvo književnika Makedonije i sa predsjednikom Rade Siljanom i članom dr. sc. Vele Smilevskim i književnica Lenče Miloševska, razgovarali o međusobnoj suradnji na prijevodu knjiga, sudjelovanju na književnim manifestacijama i objavlјivanju

pjesama u časopisima. U Matici iseljenika Makedonije sastali su se sa predsjednikom mr. sc. Ivanom Petreskim i dogovarali obnavljanje suradnje.

mr. sc. Ljerka Totch Naumova

UKRAJINSKI SLIKAR I MOJA MAJKA

Jurju Luckeviču

Umro si sa slikarskim priborom na leđima,
u šetnji po Pušči Ozerni, berući potočnice
slikajući čudesni krajolik ukrajinski,
noseći stručak za onu koju si sudbinom zvao.

Umro si daleko od Hrvatske,
zemlje koju si znao
i volio, u kojoj je cvao
i tvoj kist, na obali njenog mora,
U Baškoj, Omišlu, Crikvenici,
u dvoru starinskog moga oca
na selu ravnom pored rijeke,
što pamti moja stopala bosa.

Ljude vezuju daleke spone.
U frazi kažu: povijesne veze.
Ne mora biti sve u tome,
ponekad su dovoljne breze.

Ispada "sentiš" - kako mladi kažu -
jer mi se plaće zbog tvoje smrti,
što si zauvijek otisao, a zatim i moja stara mati
koju si s ljubavlju naslikao
onog sunčanog dana u rodnoj mi Kroaciji.

Vjerujem da negdje u nedostupu našoj mašti
u nekoj boljoj stvarnosti
i harnosti
razgovaraš s mojom majkom.
Ona ti spremi pitu s jabukama,
a ti kistom bilježiš njezino bistro oko.
Zagreb, 2003.

Đuro Vidmarović, rođen je 1. travnja 1947. u Piljenicama, općina Lipovljani, Županija Sisačko-moslavačka. U Kutini završava gimnaziju, a studij povijesti i filozofije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na Fakultetu za sociologiju i novinarstvo Univerziteta u Ljubljani stječe magistarsku podobnost. Od 1970. do 1990. radi kao srednjoškolski profesor. Godine 1990. izabran za zastupnika u Saboru Republike Hrvatske. Na toj dužnosti ostaje dva mandata. 1990.-1991. predsjedavajući je izaslanstva Sabora RH u Vijeću Republika i Pokrajina Skupštine SFRJ a od 1995.-1999. izvanredni i opunomoćeni veleposlanik RH u Ukrajini. Godine 1995. predsjednik Republike dodjeljuje mu Red kneza Branimira i odličje Domovinske zahvalnosti.

Od 1972. bavi se književnim radom, te proučavanjem povijesti i književne baštine hrvatskih narodnih manjina u susjednim zemljama. O tome je objavio više stotina prikaza, članaka i studija u Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Mađarskoj, Izraelu i Austriji. Dobitnik je književne nagrade "Franjo Horvat Kiš". Član je Društva hrvatskih književnika, Hrvatskog diplomatskog kluba, Upravnog odbora Matice Hrvatske, Društva za ukrajinsku kulturu. Studije, članke i književne priloge objavljuje u mnogim domaćim i inozemnim stručnim i književnim časopisima. Stihovi su mu uvršteni u mnoge antologije. Prevodi s ukrajinskog, ruskog i slovenskog jezika.

NASTAVA HR. JEZIKA

Vizija o nastavi Antuna Matoševića

DOPUNSKA NASTAVA HRVATSKOG JEZIKA

Dopunska nastava hrvatskog jezika na području Republike Makedonije od ove godine izvodi se profesionalno i u odgovarajućim prostorijama, a polaznici će dobiti diplome Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske.

Satovi hrvatskog jezika za djecu Hrvata prvi put 30. i 31. listopada održani su u prostorijama osnovnih škola u Skopju i Kumanovu, a izvodi ih novonaznačena nastavnica hrvatskog jezika Sandra Nikolova. Ona je, kako je izvjestilo Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, prva učiteljica kojoj će glavni i jedini posao biti rad na hrvatskoj nastavi i za to će dobijati redovnu plaću kao i mirovinsko i zdravstveno osiguranje.

Učiteljica Sandra Nikolova nastavu drži i za hrvatsku djecu u Bitoli i Štipu i ukupno ima 70 učenika. Najviše ih je u Skopju (34 učenika), gdje se nastava izvodi dva puta tjedno, a u ostalim gradovima jednom tjedno. Na kraju godine svi polaznici dobit će diplome Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Nastavu hrvatskog jezika u Makedoniji koja se održava još od 1998. godine, dosada su vodili lektori hrvatskog jezika na Sveučilištu u Skopju, a održavala se u prostorijama Zajednice Hrvata u RM. Na zahtjev Zajednice u Skopju i angažiranjem Veleposlanstva Republike Hrvatske osigurna je stalna nastavnica hrvatskog jezika i kulture i odgovarajući prostor za održavanje nastave u makedonskim školama.

Marija Damjanovska

STUDIJ HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI NA FILOLOŠKOM FAKULTETU U SKOPJU

Studij hrvatskog jezika nametnuo se kao potreba za obogaćivanje prevodilačke djelatnosti, istakao je prof. dr. Ljudmil Spasov koordinator za kroatistiku, pred mnogobrojnim studentima i gostima, među kojima i je bio i hrvatski veleposlanik Ivo Kujunždić, na početku akademske 2009/2010. godine.

- Lektorat za fakultativno izučavanje hrvatskog jezika otvoren prije 11. godina na Filološkom fakultetu "Blaže Koneski" u Skopju, koji je prošle godine prerastao u Odsjek hrvatskog jezika i književnosti. Ova studijska skupina vrlo je značajna, jer će završeni studenti biti diplomirani filolozi hrvatskog jezika

i prevoditelji koji su potrebni Makedoniji kako bi se obogatila prevoditeljska djelatnost sa hrvatskog na makedonski jezik i obratno, rekao je prof. Spasov.

Nastavu prati oko 80 studenata, a kao glavni predmet na prvoj i drugoj godini hrvatski jezik izučava 22 studenta, a ostali pod B ili C, odnosno, hrvatski kao jedan od staroslavenskih jezika. Želja fakulteta je i nastojanje da broj studenata koji uče hrvatski jezik i književnost bude više od stotinu, rekao je novi lektor mr. sc. Želimir Ciglar.

Prvi svečani sat Ciglar je počeo multidisciplinarno, predstavljenjem Bašćanske ploče - prvim hrvatskim

glagoljaškim zapisom, te pjesmama Dragutina Tadijanovića i Njegoša te makedonskom narodnom i rok glazbom, kao poveznicama zajedničkog staroslavenskog jezika

Hrvatska književnost koja se oduvijek izučavala na sveučilištu "Sv. Ćirila i Metodija" u Skopju, za studente kroatistike je poseban predmet i obuhvaća sva njena razdoblja. Predavanja koordinira Venko Andonovski profesor suvremene hrvatske knjiženosti i jedan od najprevođenijih makedonskih pisaca u Hrvatskoj.

Marija Damjanovska

Posjeta O.Š. „Stoja“ iz Pule O.Š. „Hristijan Todorovski - Karpoš“ iz Skopja u sklopu projekta „Sličnosti i razlike Jadranskog mora i Ohridskog jezera“

Od 07. do 09. listopada realizirana je zadnja faza projekta "Sličnosti i razlike Jadranskog mora i Ohridskog jezera". Ovaj projekt je prvi nakon dvadeset i dvije godine stagnacije u suradnji osnovnih škola RH i RM. Glavni inicijator je Zajednica Hrvata u Republici Makedoniji, koja je pripremila tehnički dio projekta, uspostavila veze između osnovnih škola i predložila projekt. Isti je odobren u Ministarstvu vanjskih poslova RM, a vrijeme trajanja projekta je sa dvije produženo na tri godine. U prvoj godini ZHRM je povezala dvije škole "Hristijan Todorovski - Karpoš" iz Skopja i O.Š. "Stoja" iz Pule, potpisala memorandume za suradnju i posredovala u dogovaranju razina

realizacije projekta. Slijedio je marljivi rad učenika, koji su tijekom 2008. godine prikupljali podatke, materijale, radili postere, slikali, izrađivali predmete i ukrase koji su povezani s Ohridom.

U prvoj fazi učenici su nekoliko dana boravili u Ohridu sa svojim učiteljima, posjetili su Hidrobiološki zavod i prikupili podatke i tako uspješno realizirali planirani I dio projekta. U II fazi slijedila je prezentacija njihovog rada izložbom u Kinoteci, a zatim priprema i prevođenje zemljopisnog i biološkog istraživanja, izrada pisanog materijala, prezentacija, postera i na kraju priprema za put i odlazak za Pulu. Vratili su se puni dojmova, pozitivne

energije i fotografija o čemu smo već pisali u svibnju.

Naši prijatelji iz O.Š. "Hristijan Todorovski - Karpoš" jedva su dočekali III fazu, koja se realizirala u listopadu. Bili su domaćini mlađim Puljanima i njihovim učiteljima, koje su ugostili i upoznali sa ljepotama Skopja i Ohrida. Zadnjeg dana prezentiran je sav do sada prikupljeni i obrađeni materijal uz debatu i zaključke. Ponosni smo što smo uz veliko zalaganje obje osnovne škole i minimalna sredstva (u ovoj fazi dobili smo potporu općine Karpoš), uspjeli u namjeri da budemo ono što trebamo uvijek biti – MOST SURADNJE!

mr. sc. Snježana Trojačanec

Godišnja skupština i druge aktivnosti Ogranka u Štalu

Prvog veljače Ogranak je održao Godišnju izbornu skupštinu na kojoj je konstatirano da je provedenim mnogobrojnim aktivnostima u protekle dvije godine uspješno obavljena funkcija u očuvanju hrvatske kulture i tradicije kao i zbližavanju i upoznavanju hrvatskog i makedonskog naroda.

Od tri prijavljena kandidata za koordinatora Ogranka ponovo je

izabran Ivan Kašuba, koji je najavio više aktivnosti u budućem radu Ogranka. Jedna od njih je organiziranje Hrvatskih dana kulture, projekt koji je odobrila i koji će financirati općina grada Štipe. Dani hrvatske kulture bit će održani ovog proljeća. Predviđeno je da se nastavi i sa sudjelovanjem na Štipskom kulturnom ljetu, da bi se održao kontinuitet suradnje koja

je počela 2007. kada je održana etno izložba hrvatskih predmeta Borisa Tkalca, 2008. organizirano je gostovanje KUD-a Prepuštovac iz Sesveta i 2009. izložba slika članice Ivanke Rehorović – Janeve, te izložba slika i književnog opusa Tomislava Marjana Bilosnića iz Zadra u okviru kulturne suradnje Štipe i Zadra.

Članovi Ogranka u Štalu redovno se sastaju u svojim prostorijama, gdje se druže i zabavljaju društvenim igram

Koordinator - Ivan Kašuba

MARIJA KAO UZOR U SVIJETLU KORIZME

Korizma je vrijeme obnove srca i duše. Najbolji način tog istinskog obnavljanja čovjekove duše i srca događa se po istinskoj ljubavi i djelima milosrđa.

U povijesti Katoličke crkve nailazimo na bezbroj svjedočanstva o ljubavi od strane kršćanskih svetaca i baženika. Marija, Majka Gospodinova i naša, Suotkupiteljica na tom polju svjedočenja ljubavi, poseban nam je uzor i istinsko ogledalo svetosti. Mjesecima pomaže svojoj rođakinji sv. Elizabeti, a u narednim godinama svoga ovozemaljskog života najvjernije služi i iskazuje duboku ljubav svome i Božjem Sinu, našem Otkupitelju i Spasitelju Isusu Kristu.

Marija o toj nesebičnoj ljubavi prema siromasima, bolesnicima i grešnicima, sigurno je poučavala i Isusa dok je kao malo dijete odrastao pod njezinim majčinskim okriljem. Isus je svoju ljubav koju je primio i naučio od svoje i naše majke Marije, pokazao najprije svojim djelima ljubavi, hodeći zemljom: *čineći dobro i ozdravljajući sve* (Dj 10,38), i potom svojim riječima dok nas je poučavao: *Veće ljubavi nema nitko od ove: da tko život svoj položi za

prijatelja!* (IV 15,13)

Autentično kršćanstvo naprsto mora biti kao proljeće: na izvanjski način lijepo izgleda, prepuno cvjeća i zelenila, ali s unutarnjim zdravim plodovima: biti u istinskom služenju bližnjemu kroz djelotvornu ljubav prema svakom čovjeku, a napose prema neprijateljima. Korizma je karakteristična po pobožnosti križnog puta. Na poseban način kroz pobožnost križnog puta doživljavamo specifičan susret s Marijom Suotkupiteljicom koja je na križnom putu pratila svoga Sina Isusa Krista sve do njegove smrti na križu u Golgoti.

Poznato nam je da je Marijin ovozemaljski život ispunjen neobičnim odricanjem. Pratila ju je neizvesnjost svakodnevnog života, saznavajući da je po Duhu Svetome postala trudna jer se Božanska mudrost odnosno Sin Božji utjelovio u njezinoj utrobi, a živeći u strahu i nemoći kako sve to priopćiti svome zaručniku sv. Josipu.

Bježeći od Heroda, koji je naredio da se u Betlehemu poubijaju sva muška djeca do dvije godine starosti, došla je do Egipta odričući se sigurnosti što će biti sutra s njom, Josipom i djetetom Isusom. Unatoč mnogim životnim poteškoćama i kušnjama Marijino Prečisto Srce bilo je otvoreno za sva Božja iznenađenja. Zahvaljujući svojoj životnoj otvorenosti prihvaćala je sve životne križeve kao milost Neba. Život Blažene Djevice Marije bio je jedna velika Korizma. Kroza sve svoje trenutke muka, nejasnoće, tjeskobe, Marija, Majka i Suotkupiteljica, znala je sačuvati budnost razuma i srca u ozdračju radosnog trpljenja. Jedino u Bogu našla je svoj životni oslonac i zbog toga je u svim svojim životnim odricanjima imala kao konačni cilj doricanje u Bogu Stvoritelju. Kao posrednica između nas i Isusa, Marija postaje naša saputnica i supatnica u našem korizmenom hodu, od Pepelnice do Uskrsa.

Na početku korizme, naš Gospodin Isus Krist pojavljuje se kao uzor istinskog autentičnog kršćanina. Gospodin je svoje djelo otkupljenja učinio. Sotona je pobijeđen.

Mr.sc. Don Tomislav Topčić, duhovnik KBC – Split.

RHEMA, časopis za duhovnu obnovu, Zagreb

OBILJEŽAVANJE STOTE OBLJETNICE ROĐENJA BLAŽENE MAJKE TEREZIJE

Organizatori obilježavanja Stote obljetnice Majke Terezije su Ministarstvo kulture Republike Makedonije, Katolička crkva i Spomen - kuća Majke Terezije. Središnja proslava održat će se u listopadu, a u Spomen - kući u tijeku

godine bit će otvorene i tri izložbe posvećene blaženoj Majci Tereziji iz Calcute.

Posjetitelji Spomen - kuće Majke Terezije u kojoj je dio njenih moštih donesen iz Calcute, ove godine imat će dodatni duhovni doživljaj u susretu sa njoj dragim predmetima koje je svakodnevno držala u rukama – krunicom, ručno napisanim molitvenikom.... Namjernici će se napajati vjerom, ljubavlju, nadom, milosrđem, svime što je Majka Terezija nesebično poklanjala bolesnim i siromašnim ljudima.

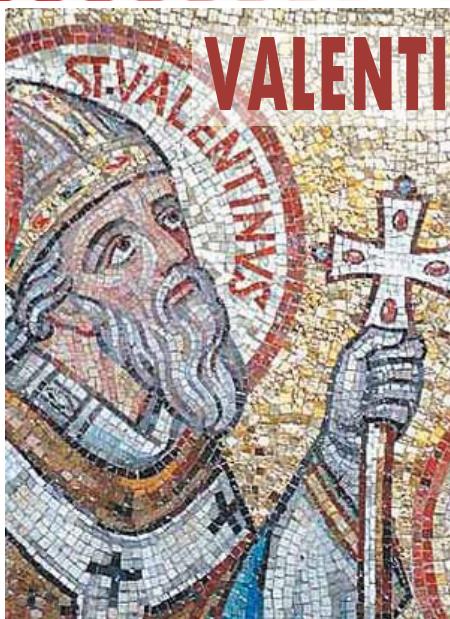
Spomen - kuća Majke Terezije

Središnja proslava održat će se u listopadu, a u tijeku cijele godine, od drugog veljače 2010. do istog datuma 2011. - u proglašenoj Godini Majke Terezije organizirat će se dodatne priredbe na kojima ćemo se pokloniti velikoj i uzoritoj duhovnici, humanistkinji, nobelovki i Skopjanki.

godine bit će otvorene i tri izložbe posvećene blaženoj Majci Tereziji iz Calcute.

Među prvima bit će prenijeta iz Rima izložba dokumenata i osobnih predmeta Majke Terezije, koja je bila postavljena u crkvi Sv. Antonija u vrijeme kada je papa Ivan Pavao II. proglašio Majku Tereziju blaženom. Iz Zagreba stiće

VALENTINOVO

“Ljubav je velikodušna, dobrostiva je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi.

Sv. Valentin
(1 Kor 13, 4-7) ”

otvorena je 30. siječnja 2009. i za godinu dana posjetilo ju je više od 80.000 ljudi sa svih kontinenata. Pokraj građana Makedonije i turista iz svih zemalja Europe, kuću su pohodile skupine i pojedinci iz SAD, Indije, Australije, Novog Zelanda, Gvatemale, Havaja, Nikaragve, Čilea, Izraela, Jermenije, Maroka, Kazahstana, Uzbekistana, Kine, Japana, Južne Koreje i drugih zemalja. I mnogi poznati pojedinci, među kojima kardinal Josip Bozanić, Charl Aznavur, prva dama Estonije, predsjednik Vijeća Europe, predsjednik Komiteta za dodjelu Nobelove nagrade, državnici, ministri, diplomati.

Najčešće riječi posjetitelja u knjizi dojmova su, da u Kući Blažene Terezije nalaze mir i spokoj. Spomenkuća Majke Terezije koja se nalazi na turističkoj mapi Makedonije postaje stjacište i religioznog turizma. Za ovu godinu već je najavljen dolazak organiziranih skupina vjernika iz

14. veljače

Za kršćane diljem svijeta vrijeme između Božića i Uskrsa je doba pripreme za korzimu. No, tu se lagano utisnuo i blagdan Valentinovo kojega mnogi slave kao feštu, jer je u današnja vremena izgubio svoje izvorno značenje. Ovaj blagdan je redovito prije korizme, a u korizmi su zabranjena vjenčanja i druge proslave. Valentinovo danas mnogi smatraju produktom suvremenog potrošačkog društva i slave zaštitnika "zajubljenih". Istina je da je bio zaštitnik braka i da je pomagao mlađima oko sklapanja i življena u svetom kršćanskom braku.

Sveti Valentin je bio biskup i mučenik. Živio je u doba Rimljana u III. stoljeću. Brinuo se za sve ljudе, a osobito za mlade. Božjom milošću pravio je čudesa. Na čudesan način izlječio je djevojku od sljepila i momka od dječje paralize. Živio je četiri kilometra izvan Rima u katakombama gdje su boravili kršćani. U katakombama održavali su se susreti sa svećenicima sa vjernicima. Na susrete sa sv. Valentinom dolazilo je puno mlađih ljudi koji su tražili pokraj molitve i razne savjete i nauk.

Tadašnji car Klaudije II smatrao je da su neoženjeni muškarci puno bolji vojnici i stoga je zabranio da se mlađi muškarci žene. Ovu su odluku mnogi poštivali no Valentin se nije s time slagao te je potajno nastavio vršiti tajne obrede vjenčanja za mlađe ljudе.

Odlikovao se mudrošću i krijeponim životom radi čega je bio vrlo cijenjen i kod pogana i kod kršćana. Stoga ga je car pozvao k sebi i upitao: "Čemu je uzrok što te ja ne mogu

ubrojiti među svoje prijatelje? Zašto ne živiš po zakonu naše države? Čuo sam da si mudar čovjek. Kako možeš živjeti u praznovjerju?" A Valentin je caru odgovorio: "Kad bi ti, care, znao kakav je Božji dar kršćanska vjera, odbacio bi bogove napravljene rukom i priznao jednoga Boga i Sina njegova Isusa Krista." Na to ga je car predao prefektu, a on opet sucu Asteriju. Valentin je čudesno ozdravio sučevu slijepu pokćerku, što je obratilo na kršćansku vjeru Asterija i cijelu njegovu kuću. Rasrđeni gradski prefekt dade starog svećenika Valentina istući i pogubiti zajedno sa Asterijem i njegovom obitelji.

Valentin je pogubljen na dan 14. veljače 269. godine. Nedugo nakon njegove smrti proglašen je svećem, a car Konstantin Veliki 313. godine dao je slobodu kršćanima i pravno izjednačio kršćane i pogane. Papa Gelasius godine 496. proglašio je 14. veljače danom Sv. Valentina. Papa Julije I. u 4. stoljeću nad njegovim grobom podigao je baziliku, i od tada se štuje kao svetac.

Dan sv. Valentina nije i ne treba biti fešta, već dan darovanja ljubavi svim ljudima. Za vjernike koji se okupljaju oko oltara, slike i kipova Valentina, neka to bude dan obnove u ispunjavanju vjere, u prihvatanju svakidašnjeg križa, u kršćanskom životu - bez ustupaka. Predmete možemo poklanjati svakog dana u godini.

Jadranka Čadinovska

SIMPOZIJ RELIGIJA I MANJINE

U mađarskom gradu Pečuhu koji je ove godine jedan od tri grada kulture Europe, 25. i 26. rujna 2009. godine održana je međunarodna znanstvena konferencija na temu Religija i manjine u organizaciji asocijacije Hrvata ovoga grada. U radu skupa sudjelovali su lingvisti, povjesničari, etnolozi, sociolozi i drugi znanstvenici, te novinari iz više europskih zemalja.

U posebnoj sekciji o hrvatskim manjinama podnijeto je dvadesetak znanstvenih radova, među kojima o Zagrebačkoj biskupiji, Blagdanima Hrvata u Mađarskoj, o Vjeri Bošnjačkih Hrvata u Mađarskoj, o Ulozi crkve u očuvanju identiteta Hrvata u Rumunjskoj, o Identitetu i religiji Gradiščanskih hrvata u Austriji, o Vjeri u očuvanju identiteta Hrvata u Crnoj Gori, o Fenomenologiji strukture kršćanskog govora manjina i drugi.

Iz Zajednice Hrvata u Makedoniji sudjelovala je novinarka Marija Damjanovska sa radom o Nazočnosti Katoličke crkve na tlu Makedonije od apostola Pavla do danas i uporabi hrvatskog jezika u bogoslužju. Obuhvaćene su i slobode vjeroispovjeti svih nacionalnih manjina u Republici Makedoniji, kao i kratki historijat i problem Makedonske pravoslavne crkve sa Srpskom pravoslavnom crkvom.

Marija Damjanovska

Ogranak ZHRM – Bitola

Za ZHRM nedostupan prostor u zgradi Konzulata Republike Hrvatske u Bitoli

Ogranak Zajednice Hrvata u Bitoli u proteklom razdoblju svoje aktivnosti je usmjerio k zajedništvu i uzajamnom razumjevanju Hrvata u svojoj sredini. Pošto je prostor za građanske udruge u zgradi Konzulata Republike Hrvatske u potpunom „vlasništvu“ Makedonsko-hrvatskog društva *Marko Marulić*, a Zajednici Hrvata zabranjen pristup, članovi Ogranka u Bitoli okupljaju se i druže u prostorijama mjesne zajednice u centru grada. Jednom tjedno sastaju se i u nekom kafiću „na

čaj“, gdje razmjenjuju informacije o kulturnim i drugim događajima u Bitoli i Hrvatskoj.

U svezi prostora u Konzulatu, Ogranak je pokrenuo proceduru kako bi se razjasnio status prostorija koje su stavljeni u funkciju sredstvima ZHRM i Vlade Republike Hrvatske. Kompletna dokumentacija dostavljena je hrvatskom Veleposlanstvu u Skopju i mjerodavnim tjerima u Hrvatskoj.

Naime, mnogi pokušaji za postizanje dogovora sa Makedonsko-hrvatskim društvom, čiji je predsjednik hrvatski počasni konzul Branko Maretić, da se Ogranku omogući dva puta tjedno korištenje prostorija za svoje aktivnosti, nisu urodili plodom. Na žalost puno je vremena i truda potrošeno na uspostavljanju dijaloga „gluhih“, no ipak ne gubimo nadu da će se situacija u Bitoli riješiti na dobrobit svih Hrvata i da će konačno članovi Zajednice moći promicati svoje aktivnosti u duhu zajedništva i zblžavanja hrvatskog i makedonskog naroda.

Koordinator Jelena Petrovska

BOŽIĆNI BLAGDANI U HRVATSKOM DUHU

Ogranak u Bitoli organizirao je prigodnu božićnu zabavu uz nazočnost i potporu predstavnika katoličke crkve u Bitoli. Svećenik Jože Župančić blagoslovio je Zajednicu i sve goste, među kojima su bili i prijatelji iz drugih udruga i konfesija. Pjevale su se tradicionalne božićne pjesme i konzumirali hrvatski specijaliteti koje su pripremili članovi Ogranka. Dvorana u Mjesnoj zajednici bila je ukrašena u duhu hrvatskih običaja i prekrasnim božićnim borom.

Ususret Božiću članovi Ogranka su sudjelovali na tradicionalnom Božićnom koncertu u katoličkoj crkvi Presveto srce Isusovo u Bitoli. Nastupili su operni umjetnici iz Skopja, predstavnici humanitarne organizacije Vinkova konferencija, dječji zbor Glazbene škole Zvončići, i koordinatorica Ogranka Jelena Petrovska koja je u mješovitom programu na različitim jezicima pročitala staru hrvatsku božićnu pjesmu Božićna slutnja Ive Kozarca.

Od ostalih aktivnosti u proteklom razdoblju treba istaći da se Ogranak u više navrata uključio u aktivnosti humanitarne udruge Sv. Vinko Paolski, na Tortijadi i dr. osnovana je komisija koja je dala prijedloge za dopunu i izmjenu Statuta ZHRM, a počela je

i priprema za izradu baze podataka Hrvata koji žive u Bitolskoj općini.

Nastava hrvatskog jezika u Bitoli u organizaciji Ogranka odvija se bez zastoja i ovom prilikom izražavamo zahvalnost Muzičkoj školi za ustupljeni prostor, a posebno nastavnici Sandri Nikolovoj koja je i pokraj zimskih

vremenskih neprilika redovito održava satove i našoj djeci udahnula duh naše domovine, upoznajući ih sa bogatom književnom baštinom i animirajući ih da govore i pišu na hrvatskom jeziku.

Koordinator Jelena Petrovska

"Kontaktirajmo da bi se što bolje upoznali" moto ogranka Ohrid-Struga

druženje sa najmlađim članovima ogranka kako bi se djeci od malena usadila želja za upoznavanjem i zbližavanjem sa hrvatskim korijenima. Koordinator ogranka Naum Dunovski pod motom "Kontaktirajte da bi se što bolje upoznali" uputio je mlade na potrebu druženja i poduzimanja zajedničkih aktivnosti i projekata. Kao prvi korak djeca su dobila zadaću da naprave crteže sa pejsażima Lijepe naše i eko nature. Djeca su marljivo radila i izradila nekoliko uspjelih crteža, koji su izloženi na panou ogranka.

Koordinartor: Naum Dunoski

ZHRM ogranak Ohrid-Struga

HRVATSKI FOLKLORISTI U OHRIDU I STRUGI

Ogranak ZHRM Ohrid - Struga proteklog ljeta ugostio je i družio se sa kulturno umjetničkim skupinama Etno-Croatia koje su nastupile na festivalu u Strugi i sa sudionikom na Balkanskom festivalu u Ohridu KUD-om Prepuštovac iz Sesveta.

KUD Prepuštovac iz Sesveta kraj Zagreba, bio je smješten u Strugi, a nastupio je u revijalnom dijelu tradicionalnog Balkanskog festivala u Ohridu, održanog od 6 do 8. srpnja 2009. godine.

Plesači iz Sesveta svojim su transparentima, hrvatskom zastavom i lijepim i bogatim narodnim nošnjama na defileju sudionika festivala ulicama Ohrida pokazali svu ljepotu tradicionalnih nošnji raznih krajeva Hrvatske, a svojim nastupom bili veoma zapaženi.

Članovi KUD-a Prepuštovac posjetili su drevni manastirski kompleks i crkvu Sv. Naum, gdje počiva jedan od začetnika Ohridske škole iz 9. stoljeća i učenik sv. Ćirila i Metoda. Na tom mjestu iz dubina Ohridskog jezera izvire i rijeka Drim, plovi duž cijelog jezera i izlazi kod Struge dijeleći je na dva dijela. Oduševljeni ovim ljepotama i saznanjima, gosti su otputovali za Kičevo gdje su nastupili na Međuetničkom festivalu.

Na Ineksovom kulturnom ljetu u Strugi nastupilo je više folklornih

skupina pod zajedničkim nazivom Etno-Croatia koje su održale cjelovečernji koncert na terasi hotela Drim i oduševile publiku. Nastupila su kulturno umjetnička društva muška pjevačka skupina Poljari i tamburački sastav Bace iz s. Šškovci, ženski vokalni ansambl Nene iz s. Bošnjaci kod Županje i Hrvatski gajdarski orkestar iz Zagreba. Predstavili su se u narodnim nošnjama sa plesovima iz raznih krajeva Hrvatske. Izvođene su izvorne narodne pjesme posebno iz Slavonije na starim instrumnetima, kao i novokomponirane. Mnogobrojna publika je sa oduševljenjem i dugotrajnim aplauzom propratila izvođače.

Posebno su predstavljene narodne nošnje i stara glazbala i drugi hrvatski etno predmeti. Stjepan Belić, etno dizajner i restaurator, plesače i plesačice odjenuo je u raskošne slavonske nošnje, ali i u hlače i kabancice od čoje sa gajtanima, košulje sa zrcalama, zlatastim maramama i u opancima. Od starih glazbala predstavljene su dvojnica, gajde, dude, dalmatinski mih i tambura samica. Druženje sa prijateljima iz Hrvatske posebno je nezaboravan doživljaj za Hrvate iz Struge i Ohrida.

Koordinator ogranka Struge i Ohrida:
Naum Dunoski

XII. REŠETARAČKI SUSRET PJESNIKA

Pod pokroviteljstvom predsjednice Vlade Republike Hrvatske Jadranke Kosor i Brodsko-posavske županije Slavonski Brod a u organizaciji Književno likovnog društva REŠETARI, te Hrvatske matice iseljenika od 25 do 27 lipnja u Rešetarima održani su XII. REŠETARAČKI SUSRET PJESNIKA

Supokrovitelji su bili Poglavarstvo općine Rešetari i Tvorница kože PSUNJ.

Program Rešetaračkog susreta počeo je okupljanjem pjesnika i učenika u dvorani Osnovne škole ANTE STARČEVIĆA.

Sve sudionike pozdravio je ravnatelj škole Tihomir Bašalo, a u ime organizatora KLD REŠETARI Ivan De Villa, a zatim su pjesnici iz dijaspore čitali svoje pjesme..Program je nastavljen promocijom prvog zbornika mladih pjesnika pod imenom PRSTOVET PRVIH CVIJEТОVA..

O načinu odabira radova i kriteriju govorila je profesorica Zlata Dasović koja je rekla da kriterij ove godine nije bio previše strog a uzeti su i neki već objavljeni radovi što se u budućnosti više neće činiti. Nastojalo se da kvaliteta pjesama bude što ujednačenija a time i da Zbornik ima veći značaj i kvalitetu.

O kvaliteti prispjelih radova, kao i o značaju ovakve knjige za mlade pjesnike Hrvate koji žive u dijaspori i nastoje naučiti i sačuvati hrvatski jezik od zaborava u kraju u kojem žive govorila je i profesorica hrvatske književnosti Nada Serić. Biranim riječima osvrnula se na sve prispjele radove, a posebno iz iseljeništva i izrazila želju da ovom aktivnošću Društvo nastavi i u buduće.

Poslije susreta sa učenicima uslijedila je promocija knjige OTAJSTVO SLOBODE prof. Petra Periše Milića, pjesnika iz Mostara. O knjizi su govorili hrvatski književnici mr.sc. Đuro Vidmarović i mr.sc. Ivan Slišurić koji su istaknuli njezin poseban značaj u doprinisu hrvatskoj pisanoj riječi u iseljeništvu. Knjiga je doživjela i drugo izdanje a autor se zahvalio što je mogao knjigu predstaviti pred velikim brojem pjesnika iz iseljeništva i iz cijele Hrvatske.

Predstavljane su i dvije knjige mr.sc. Đure Vidmarovića . TEME O HRVATIMA U MAĐARSKOJ i HRVATSKOM RASUĆU

. Mišo Hepp, predsjednik Državne samouprave Hrvata u Mađarskoj je istakao značaj rada autora na ukazivanju problema koji su se javljali i sada ih još ima u odnosima Hrvata i Mađara ali isto tako i između Hrvata u Mađarskoj i konstatirao da je za veliki napredak u tim odnosima puno pridonio i Đuro Vidmarović. Analizu knjige sa znanstvenog gledišta dao je

dr.sc. Zvonimir Marić, koji je ocjenio da je to odličan „priručnik za sve one koji se žele upoznati sa stvarnošću prijašnjih i sadašnjih odnosa Hrvata u Mađarskoj“.

Drugu knjigu Đure Vidmarovića HRVATSKOM RASUĆU predstavila je dr.sc. Sanja Vulić, redovita profesorica na Hrvatskim studijima u Zagrebu. Istaknula je sveukupni značaj znanstvenog rada Vidmarovića na istraživanju odnosa Hrvata u iseljeništvu, njihov status u pojedinim državama i odnos naše države prema našim stanovnicima drugih naroda.

Predstavljen je i zbornik XII Rešetaračkog susreta pjesnika SLOVOM I SNOM, sa pjesmama 156 autora iz Hrvatske, Australije, Novog Zelanda, Argentine, SAD-a, Kanade, Njemačke, Švedske, Austrije, Mađarske, Italije, Slovenije, Slovačke, Makedonije, Šrbije, Crne Gore, BiH, Belgije, Svicarske, Španjolske i Lihtesteina te pjesnika literarne sekcije „2 9 2“ KLD-a Rešetari.

Knjigu su predstavili mr.sc. Ivan Slišurić, izbornik i lektor i mr.sc. Đuro Vidmarović, književnik i predsjednik Odbora za hrvatske književnike u iseljeništvu, Društva književnika Hrvatske Zagreb i Ivan De Villa, urednik knjige.

Nakon promocija knjiga načelnik Općine vijeća Rešetara, gospodin Zlatko Aga i predsjednica Općinskog vijeća Rešetara gospođa Milka Perković u prostoru Poglavarstva primili su i pozdravili sve sudionike Susreta pjesnika u Rešetarima.

Istog dana uveče održano je XII. Rešetaračka pjesnička večer u Školsko-sportskoj dvorani Osnovne škole Ante Starčevića u Rešetarima uz brojne posjetitelje i obožavatelje hrvatske riječi.

Prije nastupa pjesnika, u ime KLD-a Rešetar pozdrave skupu je uputio Ivan De Villa, u ime Matice iseljenika Diana Mašala Perković, Družtva književnika

Hrvatske Đuro Vidmarović. Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Ivan Zeba i Bodsko-posavske županije Ružica Vidaković.

Posebno je zapažen nastup Pjevačke skupine „Slavča“ koji su uz otpjevanu himnu „Lijepa naša“ prekrasno otpjevali još nekoliko starogradskih pjesama u prigodnim kostimima.

Zatim su pjesnici čitali svoje pjesme. Prvi su nastupili pjesnici iz iseljeništa: Tako smo čuli stihove Antona Kikaša iz Toronto Kanada, Petra Frane Bašića iz Cape Town, JAR, Božene Marcelić iz San Diega, Anne Kumarich iz Sydneysa, Australija, Ljerke Totch Naumova iz Skopja, Makedonije, Antuna Kovača iz Sombora i Marije Lovrić iz Novog Sada, Srbija, profesora Petra Periše Milića iz Mostara i Ante Kovačevića iz Usore, Bosna i Hercegovina. i Milice Steković iz Metlike

Drugi dio pjesničke večeri pripao je pjesnicima iz književnih udruga Hrvatske..Među njima spomenimo Nada Serić iz Cernika, Zlatu Dasović iz Osijeka, Katarinu Pavić iz Kaštel Starog, Evicu Kraljić i Snježanu Josipović iz Nove Gradiške i druge..Ove godine u završnom dijelu pjesničke večeri nastupili su sa svojim radovima i mlađi pjesnici iz Osijeka, Nove Gradiške i Rešetara.

Drugog dana u župnoj crkvi Krista Kralja u Rešetarima, poslije Sv.mise knjigu ISTINSKA LJUBAV monsinjora Antuna Cirimotića, vikara Skopske biskupije predstavila je mr.sc. Ljerka Totch Naumova iz Skopja. Za vrijeme mise pjesnici iz iseljeništa čitali su svoje radove, pokraj pomenuth i Veronika Vukšić Devčić, Stjepan Adžić, Evica Kraljić, Vesna Dumičić, Ljiljana Kabić i Rade Španović.

Poslije Sv.mise slijedio je oproštaj sudionika.pjesničkih susreta. svečanim ručakom u restoranu tvornice kože PSUNJ.

mr.sc.Ljerka Totch Naumova

VI Susreti književnika hrvatskih manjina s književnicima u Republici Hrvatskoj

U želji još većeg učvršćivanja veza između domovinske i iseljene Hrvatske, odnosno između Hrvata u domovini s Hrvatima izvan matičnog etničkog prostora održani su od 15. do 17. listopada u Rovinju VI Susreti književnika hrvatskih manjina s književnicima u Republici Hrvatskoj u organizaciji HKD-a Franjo Glavinića, i Ogranka Matice hrvatske, a u suradnji s HMI i gđom Anom Bedrinom.

Ovogodišnji Susreti započeli su otvaranjem izložbe knjiga Nakladne kuće Croatica iz Mađarske na hrvatskome jeziku.

Izdavačku kuću i brojne knjige i časopise predstavili su Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj te ravnatelj Croatice Čaba Horvath.

Svečano otvaranje Susreta održano je u gradskom Domu kulture pred brojnim gostima. U ime organizatora, nazočnima su se obratili Mario Sošić iz HKD-“Franjo Glavinić”, Ana Bedrina, voditeljica pulske podružnice Hrvatske matice iseljenika, Davorin Flego, predsjednik Gradskog vijeća Rovinja i istarski dožupan Valerio Drandić. Đuro Vidmarović nazočnima se obratio u ime svih književnika, a pozdravno slovo uputio im je na kraju i Ivan Bagarić, predsjednik saborskog Odbora za Hrvate izvan Republike hrvatske. Svi govornici izrazili su veliko zadovoljstvo zbog održavanja takvih susreta književnika, prepoznajući vrijednote kojima manjine mogu obogatiti većinski narod. Na prvoj večeri, nakon svečanih pozdrava uzvanika, književnici su se imali prigodu predstaviti svojim stvaralaštvom po vlastitom izboru.

BOŽIĆNI KONCERT

Trogirski božićni raritet – sakralno glazbeno djelo Mesa Pasqale u izvedbi Vinka Coce i prijatelja, oduševilo je nazočne na tradicionalnom Božićnom koncertu u katoličkoj crkvi u Skopju koji organizira Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Makedoniji.

Sakralno glazbeno djelo Mesa Pasqale koje je Talijan Guzepe Bozoti u 19. stoljeću skladowao specijalno za žitelje Trogira vrhunski su izveli Vinko Coce i Jakov Košćina uz klavirsku pratnju Ive Vuletinu i pobrali dugotrajan aplauz publike te pjevali na bis, na Božićnom koncertu 16. prosinca u skopskoj katedrali Presveto Srce Isusovo.

Pokraj djela Mesa Pasqale koje se u Trogiru redovno izvodi do danas ali samo na Badnjak, Coce i prijatelji otpjevali su i dvije trogirske pučke sakralne pjesme Lijepa si, lijepa Djeva Marija i Ave Marija, te druge poznate božićne pjesme kao i dalmatinske pjesme iz repertoara Vinka Coce.

Koncert su pratili mnogobrojni vjernici i građani Skopja, predsjednik Sobranja Makedonije Trajko Veljanovski, više predstavnika Vlade, vjerskih zajednica i diplomatskog zbora. Koncert je bio posebni doživljaj za Hrvate koji su pjevali zajedno sa izvođačima duboko uzbuđeni sa pokojom suzom u očima.

Olivera Dundović i Sonja Dušić su potom predstavile književnike i pjesnike koji su pristigli iz Slovenije, Njemačke, Italije, Austrije, Mađarske, Crne Gore, Srbije, Ukrajine i Hrvatske. Uломke iz svojih književnih djela kazivali su Iris Cecilia de Corbavia, Stipe Cvitan, Ljubica Kolarić-Dumić, Matija Đanić, Suzana Glavaš, Robert Hajszan, Čaba Horvath, Dubravka Jovanović, Duško Lončar, Tomislav Milohanić, Nevenka Nekić, Ivan Ott te Aleksa Pavlešin. Svečanost je svojim nastupom uveličao mješoviti pjevački zbor HKD-a “Franjo Glavinić”.

Drugoga dana Susreta se kroz znanstvena izlaganja predstavnika hrvatskih manjina u susjednim zemljama predstavljalo stanje u hrvatskim manjinskim zajednicama. Na skupu su bile predstavljene publikacije o hrvatskim manjinskim zajednicama u susjednim zemljama i izlaganja o njihovom položaju i problemima s kojima se suočavaju. Posebno bih napomenula Domagoja Ante Petrić koji je govorio o hrvatskoj kulturnoj dinamici u globaliziranoj Europi i svijetu, Mariju Belošević koje je imala priopćenje o knjizi kao mostu između naroda i kultura, a Robert Hajszan je Josipa Haydnu predstavio kao gradičanskohrvatskoga skladatelja. Izlagali su i Nevenka Nekić, Tomislav Milohanić, Mišo Hepp, Mijo Karagić, Đuro Vidmarović i Damir Murković i drugi.

Na Susretima su predstavljene i nove knjige - “Vitezovi hrvatskog jezika u Bačkoj” Sanje Vulic te “Hrvatsko rasuče” i “Teme o Hrvatima u Mađarskoj” Đure Vidmarovića.

Trećega dana organiziran je izlet u središnju Istru.

mr.sc. Snježana Trojačanec

Izvođače i goste su pozdravili skopski biskup i Apostolski egzarh u Republici Makedoniji dr. Kiro Stojanov i veleposlenik Republike Hrvatske Nj. E. Ivan Kujundžić.

Najavljujući program koncerta izvođači Coce i Košćina su objasnili da je talijanski skladatelj Guzepe Bozoti iz Milana, gdje je priateljovao sa Guzepom Verdiem što se i pominje u Mesa Pasqale, došao u Trogir zbog ljubavi prema jednoj lijepoj Trogirki i tu ostao do kraja života, stvorivši djelo za vječan spomen na njega. A kao posebnost trogirana naveli su, kako se Mesa Pasqvale ne izvodi na Polnoćku već u 19 sati i to uz Papinu dozvolu davne 1902. godine.

Marija Damjanovska

Vinko Coce i Jakov Košćina

Ogrank ZHRM - Kumanovo

Prvi godišnji sabor ogranka ZHRM u Kumanovu uveličan gostovanjem varaždinskog kazališta

U Domu kulture Trajko Prokopiev u Kumanovu održan je prvi godišnji sabor ZHRM Ogranka u Kumanovu 29. siječnja 2010. godine na kojem je pokraj članova i gostiju iz Kumanova i Varaždinskog kazališta, sudjelovalo i Miljenko Nenadić, savjetnik u hrvatskom Veleposlanstvu u Republici Makedoniji. Nakon intoniranja makedonske i hrvatske himne i pozdrava nazočnih usvojen je dnevni red koji je predložio predsjednik radnog predsjedništva Davorko Ruff.

Izvješće o radu Ogranka, o finansijskom poslovanju i plan rada za 2010. godinu podnio je koordinator Jakov Lambaša. On je izvjestio o broju članova Ogranka i izrazio nadu da će se uskoro i ostali Hrvati u Kumanovu priključiti Zajednici. Potom je govorio o nastavi hrvatskog jezika koja se održava u pučkoj školi Braća Miladinovi koju posjećuje devetoro djece, a vodi je natavnica hrvatskog jezika Sandra Nikolova.

Među aktivnostima Ogranka Lambaša je istaknuo obilježavanje Dana državnosti Republike Hrvatske, promidžbu knjige pjesnikinje Ljerke Totch Naumove Potisnute paralele, te o prisustvu članova na proslavi Dana državnosti ZHRM u

Skopju, na Uskršnjem koncertu i Božićnoj misi u katedrali *Presveto Srce Isusovo* u Skopju. Ivan Šerkinić izvjestio je o Hrvatskim svjetskim igrama koje se će održati od 18. do 23. srpnja u Zadru.

Miljenko Nenadić pozdravio je nazočne i poželio uspješan rad Ogranku, pri tom izrazivši nadu da će se ubuduće intenzivirati suradnja između Veleposlanstva i Zajednice. Pohvale i lijepe želje Hrvatima u Makedoniji uputili su i predstavnici Hrvatskog narodnog kazališta iz Varaždina, koje je istog dana gostovalo u Kumanovu u okviru tradicionalnih Dana komedije. Predstavili su se komedijom Volim Njofru redatelja Stojana Matavulja, koji je i glavni glumac uz Mirelu Brekalo. Mnogobrojna publika, među kojom i članovi Ogranka ZHRM uživali su u predstavi i propratili je ovacijama. Predstava Volim Njofru gostovala je i u Štipu i Prilepu.

Radionice hrvatskog jezika i kulture u Primoštenu

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske od 4. do 6. srpnja 2009. godine u Primoštenu je održan je stručni skup za odgojitelje, učitelje i nastavnike pripadnika hrvatske nacionalne manjine u inozemstvu. Sudjelovalo je više od 70 prosvjetnih radnika iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kanade, Mađarske, Makedonije, Rumunjske, Srbije i Švedske. Iz Makedonije bile su članice ZHRM-a Zorica Trajčevska i Irena Čačić.

Skup su otvorili i pozdravili sudionike Sanja Urek, pomoćnica ravnatelja AZOO-a, Milan Bošnjak,

savjetnik u Upravi za međunarodnu suradnju MŽOŠ-a i Stipe Petrina, načelnik općine Primošten.

Obuka se odvijala putem radionica, predavanja i sudjelovanja u kulturnim aktivnostima. Radionice za hrvatski jezik vodili su prof. Karol Visinko s Filozofskog fakulteta u Rijeci i prof. Tihana Radojčić, za kulturnu baštinu Biljana Petljak-Jakunić i prof. Loranda Miletić, a kulturni program prof. Andrija Ivančan i Biljana Petljak - Jakunić. Profesori raznih struka održali su više predavanja.

Gosti skupa bili su književnik Ivo Brešan sa svojom najnovijom knjigom

Ništa sveto, Jadran Kale iz muzeja grada Šibenika, koji je predstavio šibensku kapu – zaštićeno kulturno blago i dječja folklorna i tamburaška skupina KUD-a Lisinski iz Vinkovaca.

Kroz druženje i rad polaznici radionica učili su hrvatski jezik, upoznali se sa kulturnom etno baštinom i narodnim plesovima. Svoje radove prestavili su ravnatelju Agencije Vinku Filipoviću, koji im je na zatvaranju skupa dodijelio potvrde o stručnom usavršavanju.

Zorica Trajčevska

Promocija zbirke pjesama Ljerke Totch Naumove „Potisnute paralele“ u Kumanovu

U Domu kulture *Trajko Prokopiev* u Kumanovu održana je promocija zbirke pjesama *Potisnute paralele* afirmirane i pjesničkim izričajem prepoznatljive pjesnikinje Ljerke Totch Naumove u organizaciji ZHRM – ogranka u Kumanovu. Zbirka pjesama *Potisnute paralele* objavila je Hrvatska matica iseljenika - Zagreb u suradnji s Rešetaračkim susretima pjesnika.

Promociju je vodila Zorica Trajčevska - članica ZHRM-a, a pjesme su čitali polaznici nastave hrvatskoga jezika u Kumanovu. Djeci, koja pohađaju nastavu hrvatskog jezika pomogla je Sandra Nikolova - profesorica hrvatskog jezika, kako bi pripremili i divno izveli pjesme.

Promociji su nazočili Zvonimir Palić - dopredsjednik ZHRM-a, članovi Ogranka ZHRM-a u Kumanovu i gosti.

Promociju je otvorio Jakov Lambaša - koordinator Ogranka. Zorica Trajčevska predstavila je zbirku pjesama. Polaznici nastave hrvatskoga jezika čitali su izabrane pjesme iz zbirke počevši s pjesmom „*Vjeruj*“. Predstavljanje je završeno pjesmom „*Plamen*“. Pjesnikinja Ljerka Totch Naumova dala je osvrt za svaku pročitanu pjesmu iz zbirke. U pozadini su se slušali tihi zvuci glazbe. Promocija je završena

pjesmom „*Milosti ravnice*“ u interpretaciji autorice.

Na kraju su svi nazočni pozvani na domjenak pripremljen od članica ZHRM – organka u Kumanovu.

Zorica Trajčevska

Pedest godina Ivanka Rehorović-Janeva je utopljena u slikarstvo. Bojama i kistovima na platnu iskazuje svoju vjeru u Boga, ljubav i nostalgiju za rodnom Podravinom. Slika krajolike, cvijeće, likove iz Biblije, crkve i katedrale u tehnički naivne, koju je odmah opazio njezin profesor – slavni naivac i likovni pedagog Josip Generalić. Iz dalekog Stipa Ivanka oživljava uspomene na svoje rodno mjesto Gola. Ona je jedna grana Hlebinske škole uz svoju sestruru, poznatu hrvatsku slikaricu Nevenku Rehorović – Matas koja je risajući na staklu uvela Ivanka u čarobni svijet boja. Na krilima ljubavi Ivanka

Štipu, 18. srpnja u sklopu poznatog Štipskog kulturnog ljeta u knjižnici Goce Delčev u Štalu obilježila je 50 godina slikarskog stvaralaštva. Izložbu čija umjetnička djela prikazuju prostor, vrijeme, ljude, običaje sociološka i etnološka obilježja Hrvatske i Makedonije, otvorio je dopredsjednik Zajednice Hrvata u Makedoniji Zvonimir Palić, a o umjetničkom opusu slikarice govorila je Dolores Kašuba - Petrov, članica ZHRM-a ogranka u Štalu.

Na otvorenju izložbe pjesnikinja Ljerka Totch Naumova kazivala je svoje stihove, a Nikola Bujuklijev sudjelovao je u glazbenom dijelu s gitarom i

OGRANAK ZHRM - ŠTIP

IVANKA REHOROVIĆ- JANEVA OBILJEŽILA 50 GODINA UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA

stiče u Štalu gdje osniva svoju obitelj.

Ivana Rehorović-Janeva uz potporu ZHRM – ogranka u Štalu, 18. srpnja u sklopu poznatog Štipskog kulturnog ljeta u knjižnici Goce Delčev u Štalu obilježila je 50 godina slikarskog stvaralaštva. Izložbu čija umjetnička djela prikazuju prostor, vrijeme, ljude, običaje sociološka i etnološka obilježja Hrvatske i Makedonije, otvorio je dopredsjednik Zajednice Hrvata u Makedoniji Zvonimir Palić, a o umjetničkom opusu slikarice govorila je Dolores Kašuba - Petrov, članica ZHRM-a ogranka u Štalu.

Na otvorenju izložbe pjesnikinja Ljerka Totch Naumova kazivala je svoje stihove, a Nikola Bujuklijev sudjelovao je u glazbenom dijelu s gitarom i

hrvatskim pjesmama. Prepuna dvorana uvaženih uzvanika, među kojima veliki broj Hrvata i umjetnika, direktorica knjižnice Vilma Jovanova, Kiril Panajotov savjetnik gradonačelnika grada Štala, sa oduševljenjem su promatrati slike uz hrvatsku glazbu.

Umjetnica Ivanka Rehorović-Janeva zatrpana kitama cvijeća i okružena svojim potomcima i prijateljima, vidno uzbudena primala je čestitke i nazočnima se obratila riječima: "Zahvaljujem Vam, zahvaljujem, od silnog uzbuđenja ne mogu vam ništo drugo reći, oprostite." Suzice radosnice kotrljale su se njezinim licem iako iza sebe ova draga i emotivna Hrvatica ima veliki broj izložbi u Makedoniji i Hrvatskoj, pa čak i u Njemačkoj.

Ljerka Totch Naumova

Duboke misli protkane sjetom i ozbiljnošću ugrađene jednostavnim izričjima u pjesmi

ANTUN MATOŠEVIĆ DOBITNIK NAGRADE NA NATJEČAJU ZLATNA RIBICA

Među mladeži u ZHRM zapaža se aktivnost Antona Matoševića, rođenog 4. svibnja 1993., učenika II razreda gimnazije Josip Broz Tito u Skopju. Posjećuje satove hrvatskog jezika i vjerouauk, u školi uči njemački, engleski i makedonski jezik, a u slobodno vrijeme trudi se naučiti talijanski, albanski i francuski. Voli čitati i pisati poeziju. Njegove pjesme su nagrađene na natjecaju Zlatna ribica u Rovinju i objavljene u knjizi Prstovet prvih cvjetova u Rešetarima. Kada je lijepo vrijeme igra košarku, mogomet, rukomet. Brine o mlađem bratu Andriji uz veliku potporu oca Josipa. Trudi se što više sudjelovati u aktivnostima Zajednice i crkve.

H.R. Život je nezamisliv i neodrživ bez naobrazbe. Kako je u školi ? Koji su ti najdraži predmeti?

A.M. Školu smatram kao ozbiljnu pripremu za uspjehe u životu. U školi dajem sve od sebe da ispunim sve ono što se od mene očekuje. Kontinuirano imam vrlo dobiti uspjeh, ali po meni bitno je imati što više informacija, a iza toga je sav uspjeh. Što se tiče predmeta volim i svi su mi dragi, ali mi svi predmeti ne idu najbolje, ne ide mi najbolje matematika.

H.R. Zastajemo nad mislima svježih metafora i jednostavnih i sugestivnih izričaja kojima svoje ideje i doživljaje ugrađuješ u pjesme. Zapazili smo, to su zreli stihovi. Što je tvoja inspiracija? Upoznati smo sa nagradom za pjesništvo na natječaju Zlatna

ribica.koju organizira HMI, podružnica Rijeka. Spremaš li literarne radove za novi natječaj Zlatna ribica?

A.M. Za Zlatnu ribicu prvi put sam poslao pjesmu 2007 godine, i moja inspiracija bila je Hrvatska. Za svaku pjesmu nalazim različitu inspiraciju, ali najčešće je to naše okruženje, mnoštva sitnica koje tvore život, no potrebne i važne nama ljudima. - teški stvarni uvjeti u kojima živimo mi, ljudi. Upravo se spremam poslati nove pjesme za Zlatnu ribicu.

H.R. Težnja poezije je misaoni osjećaj u umjetničkoj riječi. Kada si napisao prvu pjesmu i što te je potaklo da pišeš ? Koja pjesma je tebi najdraža?

Tvoje pjesme su izabrane na natječaju u Rešetarima 2009 i

objavljene u knjizi Prstovet prvih cvjetova. U toku je natječaj za Rešetaračke pjesničke susrete 2010- jedan podignuti pjesnički most između domovinske i iseljene Hrvatske. Jesi li odabralo koje će pjesme na njega poslati?

A.M. Napisao sam prvu pjesmu sa 10 godina u trećem razredu i to je bila pjesma o ljetu. Nadahnut suncem u punoj snazi, dašak ljeta me dotače. Snaga čvrste vjere i tišina ljetne noći vjerom opijena misao iz srca povlačila je riječi na papiru. I tako stvorih pjesmu. Nazvah je LJETO. Poslije prve pjesme sve je bilo mnogo lakše. Pišem nove pjesme. Ne mogu odabratu najdražu pjesmu jer svaka nova pjesma je moja motivacija za još bolju pjesmu. Odabralo sam dvije pjesme za Rešetare.

H.R. Posjećuješ sate hrvatskog jezika. Koliko ti pomažu za očuvanje hrvatskog jezika i pisanje pjesama , budući tvoja poezija živi u matici iz svog mističnog tkiva jezika i misli. Imaš li neku ideju što bi još trebalo dopuniti u tim satima?

A.M. Nisu baš onako organizirani kao što bi trebali, ali naravno pomažu za očuvanje hrvatskog jezika i hrvatske baštine, ali opet, sve, ovisi o našoj volji i našem zalaganju. Nemamo dovoljno knjiga. Trebalo bi nabaviti dovoljno hrvatskih knjiga. Mislim, treba se više ulagati u djecu kako bi oni radili, jer to je jedina investicija koja ne može promašiti.

H.R.Ti si dobar vjernik. Vidimo se na Sv.Misi sa ocem i bratom. Ideš sa bratom na vjerouauk. Što je za tebe vjera, kako je doživljavaš?

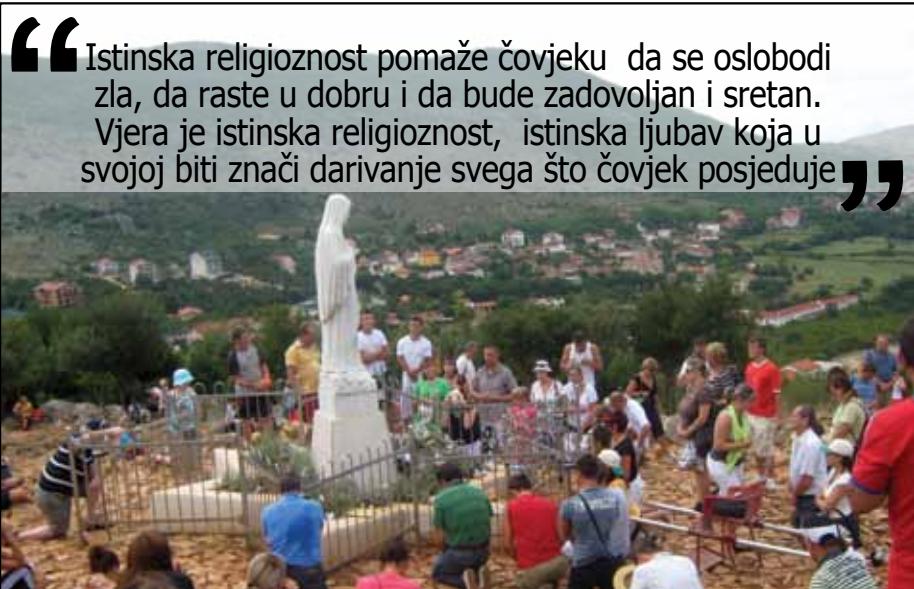
A.M. Sv. Misa je srce naše vjere i idemo tamo kako bi bili jedno srce, svačije srce i srce našeg Gospodina i svih svetih. O mojoj i o svačijoj vjeri može samo reći Bog. Kada sam počeo čitati Bibliju osjetio sam nešto divno u duši. Shvatio sam kako se pojma vjere svodi na istinsku religioznost, na istinsku ljubav koja prožima sve odnose čovjeka prema Bogu i svim stvorenjima. Istinska religioznost pomaže čovjeku da se oslobodi zla, da raste u dobru i da bude zadovoljan i sretan. Vjera je istinska religioznost, istinska ljubav koja u svojoj biti znači darivanje svega što čovjek posjeduje. Vjeronauk je isto tako bitna priprava djece za daljni život. Vjeronauk se odvija jednput u tjednu. No, na žalost, ima jako malo djece. Blaženstvo je pohađati sate vjeronauka moliti se, čitati Bibliju, voditi duhovne razgovore, biti iskren prema sebi i drugima, osjetiti blaženstvo molitve, družiti se.

“ Napisao sam prvu pjesmu sa 10 godina u trećem razredu i to je bila pjesma o ljetu. Nadahnut suncem u punoj snazi, dašak ljeta me dotače. Snaga čvrste vjere i tišina ljetne noći vjerom opijena misao iz srca povlačila je riječi na papiru. I tako stvorih prvu pjesmu. Nazvah je LJETO. ”

H.R. Bio si u Međugorju. Ispričaj nam taj ugodaj. Kako si to doživio?

A.M. Istina, bio sam u Međugorju, bio sam u toj svetoj zemlji. To je bilo mjesto gdje sam napunio svoje životne baterije, jednostavno bilo je predivno. Susret mladih duhovnog ispunjenja cijelog svijeta. Hodočašće na kome je bilo oko 60 tisuća vjernika. Tu je bilo klanjanja, molitve, Sv.mise, predavanja svećenika, puno blagoslova. Iz Makedonije bilo je devet mladih vjernika koje je predvodio Don Mate. Pohodili smo brdo Kazanje gdje se ukazala Majka Božja. S prijateljili smo se sa mladima iz Japana, Vatikana i Hrvatske. Našeprijateljstvom nastavljamo elektronskom poštom. To je predivno dopisivanje i razmijena mišljenja.

H.R. Kako provodiš slobodno

vreme? Kakve knjige voliš ? Koja knjiga na tebe je ostavila veliki dojam i zašto?

A.M. U slobodno vrijeme volim čitati knjige, pisati pjesme sjediti ispred televizora, ili molim se. Najčešće kad imam mogućnosti interesantno mi je čitati enciklopedije, koje nekad koristim kao ideje u mojim tekstovima ili pjesmama. Među pročitanim knjigama najinteresantnija bila mi je knjiga koja je izbor iz djela Ivana Kušana, to su više djela, ali sva su na onom hrvatskom koji koriste mladi, kako mi to volimo reći, blizak žargonu mladih, znači govori našim jezikom.

Čitao sam Matoša. Želio bih čitati suvremene hrvatske književnike. No kako do njih?

H.R. Da li si putovao u Hrvatsku?

A.M. Nisam bio u Hrvatskoj. No nadam se da će moje pjesme biti izabrane za Rešetarački susret pjesnika i to mi omogućiti da budem sudionik te velike manifestacije u slavonskom selu Rešetari u blizini Nove Gradiške, rodnom kraju moga pokojnog dide. Tome se puno veselim.

H.R. Slijediš i sudjeluješ u mnogim aktivnostima ZHRM. Ostavio si dobar dojam na promociji pjesama naših mladih članova objavljenih u knjizi Prstovet prvih cvjetova. Isto tako pokazao si veliku umješnost na humanitarnom koncertu u kući Majke Terezije recitiranjem tvoje pjesme i voditeljskim duhom. Kako privući mlade članove da koriste prostorije ZHRM za razne aktivnosti? Tvoje ideje?

A.M. Odaziv mladih je zbilja vrlo mali. Skoro da nema mladih članova u

Zajednici. To je slabost, koja naravno donosi probleme, a to će jednoga dana dovesti i do neznanja svog identiteta. Trebalo bi se podići vlastito nivo razmišljanja mladim. Mladež ZHRM, najprije, treba imati godišnji program rada u kome, po mom mišljenju, uvijek se nešto događa. Mladi sami trebaju obmisliti i predložiti kakve teme ih zanimaju. Imamo u Zajednici računala, imamo Internet treba to koristiti. Imamo prostorije, to je velika blagodat, to je uvijet za raznoobrazne projekte i druženje.

Osmijeh Tvoj

I kad je sunce
I kad mulni oblaci u srcu mi venu
Tvoj osmijeh je tu
i dušu mi grije

Kad mi je vruće, tvoj osmijeh
najveća sjenja,
a kad je snježno hladno,
tvoj osmijeh je topla ruka brižne majke.

Tvoj osmijeh je sreća.

Sad smisao ovog svijeta
i snaga najveća
Tvoj osmijeh je uvijek tu
kada trebam ljubav
čitavog svijeta
i jakost za dalje.

Tvoj osmijeh je samo trenutak
no sjećanje na njega ponekad je važno
sad u dubokoj hladnoj osami
sjećanje na tvoj osmijeh
me krije i nadu vraca

Zato se samo smij..... smij se više...

Naši pjesnici objavljeni u Hrvatskoj

Te kišne večeri uz plamen zapaljenih svijeća u svetom hramu okruženi slikama Majke Terezije okupljeni obožavatelji pjesničke riječi pratili su promidžbu pjesama iz objavljenih knjiga u nakladi KLD Rešetari: Prstovet prvih cvjetova i Slovom i snom.

Prstovet prvih cvjetova, zbirku dječjih pjesama iz više zemalja svijeta i učenika iz Hrvatske sastavili su: Zlata Dasović, Nada Šerić i Radomir Dumičić. Za odabране pjesme profesorica Zlata Dasović piše: „Nespretnim i još neispisanim rukopisom zabilježili su svoje prve stihove, za koje se i ne može reći da su nespretni. Naprotiv, osjetili su stih kao način izražavanja, u najranijoj životnoj dobi i poslužili se njima kako bi izrazili svoje doživljaje i osjećaje.“

Iz Zajednice, učenici hrvatskog jezika, mlada pjesnička imena, zastupljena u ovoj zbirci su: Martina Blažeska, Ivo Đordjevski, Matea Gulija, Antun Matošević, Antonija Šalaj i Anastasija Velkovska.

Potom je slijedilo predstavljanje Slovom i snom zbirke pjesama autora iz dijaspore i Hrvatske u izboru: Stjepan Blažetin, Ivan Slišurić i Đuro Vidmarović. Iz Zajednice izabrani su pjesnici: Vangel Dunovski, Ana Gajzer Kalić-Vasiljević, Violeta Elizabeta Kalić-Krštić, Dolores Kašuba Petrov, Nada Mojsova, Sara Petrov i Ljerka Totch Naumova.

Pjesnici su svoje pjesme čitali uz glazbenu pratnju mладог glazbenika Valentina Vidovića. Pjesme autora koji te večeri nisu bili nazočni pročitala je Jadranka Čardinovski. Program je vodila pjesnikinja Ljerka Totch Naumova.

Na kraju predsjednica Trojačanec uručila je sudionicima objavljene knjige, dar urednika Ivana De Villa u ime nakladnika za zahvalnost pjesnicima na suradnji.

mr.sc. Ljerka Totch Naumova

HNK U SKOPJU ŠA KOMEDIJOM VAŽNO JE ZVATI SE ERNEST

Gostovanje dvije večeri za redom 29. i 30 siječnja predstave Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba *Važno je zvati se Ernest*, redatelja Tomislava Pavkovića na poznato djelo Oscara Wilda u Skopju, izazvala je veliki interes i odusevljenje publike. Prepuna dvorana Makedonskog narodnog teatra odjekivala je smijehom i aplauzom koji su dobijali glumci na otvorenoj sceni a na kraju ispraceni ovacijama.

Poseban dojam ostavili su Dušan Bučan kao Algernon Moncrieft, Luka Dragić kao John Worthing i Branka Svitetić kao Lady Fairtaks. U odlično uigranoj glumackoj ekipi bili su i Zrninka Cvitetešić, Goran Grgić, Vlasta

Ramljak, Olga Pakalović, Miro Šegrt i Alen Šalinović. Mnogi od njih poznati su makedonskoj publici iz hrvatskih televizijskih serija koje su veoma popularne u Makedoniji.

Posebnu draž predstavi uz "guge" glumaca dala je glazba Instrumentalnog sastava *Tri vjenčanja i dva sprovoda* sa Robertom Polgarom, Željkom Spinčić i Nevenom Šverkom.

Autori ove veoma uspjesne predstave, pokraj redatelja Tomislava Pavkovića koji je odabarao i glazvu, su i scenografkinja Dinka Jeričević i kostmografska Doris Kristić.

Gostovanje zagrabacke predstave u okviru je dogovorene suradnje između HNK i MNT od prije tri godine. U Skopju HNK dosada je gostovao sa "Hasanaginicom" i "Crnina pristaje Elektro", a MNT u Zagrebu sa Gogoljevim "Revizorom".

Marija Damjanovska

HRVATSKI PISCI

JOSIP KOZARAC
(18.III.1858. - 21.VIII.1906.)

Pisao je pjesme, komedije, drame, crtice, novele i romane. Kao pripovjedač Kozarac je prije svega slikar slavonskog sela, njegova života i njegovih problema. Prikazuje Slavoniju realistički, s namjerom da djeluje na moralno i prosvjetno uzdizanje slavonskog čovjeka. Smatra da je za sve moralno i nacionalno zlo slavonskih seljaka kriva njihova težna da se pogospode. Ta osnovna Kozarčeva misao dolazi osobito do izraza u njegovu najpoznatijem romanu *Mrtvi kapitali*, u kojem je crtao opreku sela i grada i težnju seljaka za gospodskim životom, zbog čega zemlja ostaje neobrađena.

U romanu *Među svjetлом i tminom*, Kozarac je pokušao da analizom ekonomskih odnosa među inteligencijom stvori književno djelo s tezom da se inteligencija mora ekonomski osamostaliti ako ne želi biti ovisna od državnog aparata. Pokraj problema pogospođenja seljaka i ekonomski ovisne inteligencije on je obrađivao i problem uloge žene u okviru dezintegracije seljačkog života, a to svoje proučavanje razradio je u pripovijesti *Tena*, jednoj od najljepših njegovih novela.

Sociološki analitik, s darom opažanja detalja, iako prema kritičarima s manjim smislim za umjetničku sintezu, Kozarac je svojim psihološkim djelima crtao put razvoja hrvatskog realizma. Iznoseći psihološke konflikte i opisujući individualne sudbine, Kozarac je dao svoja najvrijednija djela.

Napisao je 4. romana, 12 pripovijesti, 2. drame i više veoma zapaženih pjesama i komedija koje je stvarao uglavnom u mlađim danima. Pisao je i stručne radeve iz oblasti šumarstva.

Rođen je u Vinkovcima 1858. godine, gdje je završio gimnaziju, a visoku školu za kulturu tla u Beču. Radio je kao šumar i bio urednik Sumarskog lista. Umro je u Koprivnici 1906. godine.

Marija Damjanovska

PJESNIČKA SURADNJA SA STRUŠKIH VEČERI POEZIJE

PETAR OPAČIĆ

NIKAD SE NE TREBA VRAĆATI

Ista kuća, a drukčija.
 Drugi sad u njoj žive ljudi.
 A isti.Curi pjesak.
 Mukli sibilanti.Bez
 vokala. Gube se u mraku.
 U slabom odsjevu
 razabirem lica.Trebao bih
 biti drugdje. A nisam.

(Iz zbirke pjesama
 Žuta knjiga, nakladnik
 Bošković, Split, 2009.)

Na književnoj večeri Mostovi na svjetskoj pjesničkoj manifestaciji u Strugi (poezija sa pet kontinenata) Hrvatsku je predstavio književnik Petar Opačić rođen 1952 godine u Solinu, a školovao se u Splitu i Zadru gdje je završio Filozofski fakultet.

Prevoditelj, antologičar, dramatičar, romanopisac, i prvenstveno pjesnik.Opačić je više puta bio sudionik pjesničkih susreta u Strugi.

Poeziju je počeo objavljivati 1977. godine u splitskom književnom časopisu Mogućnosti u kojem je godinama odgovorni urednik.Objavio je 18 zbirki poezije, roman Čovjek u odijelu i dramu Protejev san.

Piknik sudionika Struških večeri poezije na Sv.Naumu
Vesna Biga, Petar Opačić i Ljerka Totč Naumova

NAISKAP

Točno u osam sati, i dvije minute, od tolikog vremena prije i poslije, meni je pripao, kroz okno, djelić oblaka, kamo šume, kamo li prašume, kamo pjesak i pučina, sve to mene hoće samo na mala usta, mala vrata, korakom od i do, po mjeri kutije - lakrdije, u sobi krevet-igračka, a ključanica uši iglene, naprstak smijeha da se provuče, trenutak jutra da se zagrcnem onim što stane u srk jedne čaše i moju taman – zjenicu, po kroju kapice na glavi da zakikoćem naiskap!

Iz knjige Sjenke na uzici, nakladnik Meandarmedia, Zagreb - ožujak 2009 izdvojili smo pjesmu NAISKAP poznate hrvatske književnice Vesne Biga koju smo upoznali slušajući njene stihove na Struškim večerima poezije.

Vesna Biga rođena je u Zagrebu, gdje je završila Filozofski fakultet. Dugo godina ima status slobodnog umjetnika. Članica je Društva hrvatskih književnika i hrvatskog PEN-a. Objavila je 13. knjiga proze i poezije. Njene pjesme su prevođene na mnoge jezike i uvršćene u antologije.

VESNA BIGA

PJESNIK PREDRAG LUCIĆ U SKOPJU

Dojmljiv susret ljubitelja poezije sa hrvatskim pjesnikom i novinarem Predragom Lucićem održan je u utorak u Skopju prilikom promidžbe njegove knjige Ljubavnici iz Verone na makedonskom jeziku. Kao sudionik Struških večeri poezije Lucić je svoje pjesme čitao i na mitingu pjesnika u glavnom gradu Makedonije kojim je 25. kolovoza označen kraj ove renomirane međunarodne manifestacije lijepo riječi.

U svojevrsnom stilu, riječju i pjesmom Predrag Lucić predstavio je satirično-buntovničke pjesme iz cijelog svog opusa, među ostalim, i iz programa Melodije Bljeska i Oluje, a posebno iz knjige Ljubavnici iz Verone za koju je, kako je rekao, inspiraciju dobio nakon posjeta Julijine kuće u Veroni. Oduševljena publika s posebnom pozornošću poslušala je i pjesme o Makedoniji, koje je Lucić osmislio prilikom višednevнog obilaska Makedonije u organizaciji ovdašnjeg Društva nezavisnih pisaca prije četiri godine. Pjesme na makedonskom jeziku čitao je Igor Isakovski, prevoditelj knjige Ljunavnici iz Verone i moderator susreta.

Predrag Lucić svoje pjesme je čitao i na pjesničkom mitingu u Skopju sudionika 48-ih Struških večeri poezije, čiji je glavni program održan u Strugi. Na festivalu sudjelovalo je oko 80 pjesnika sa svih kontinenata. Iz Hrvatske su bili i Vesna Biga, Petar Opačić i Renato Baretić. Za Lucića ovaj festival je mitsko mjesto:

- Struga je već dugo vremena mitsko mjesto u pjesničkom svijetu a za mene je još iz gimnazijalnih dana bila fascinantna i činilo mi se nedostizna. Osobno mi je zadovoljstvo što sam pozvan, atmosfera je posebna i neponovljiva po tome kako se čitaju i slušaju pjesme. K tome upoznaješ ljudе i zanimljive autore sa raznih strana svijeta, kaže Lucić.

Pjesnik iz Perua Adrian Arias za skopski dnevni list Dnevnik izjavio je kako je dolaskom na festival u Strugi ponovo osjetio da poezija živi i da ima nade za nju, pošto je kako je rekao, u svijetu gotovo izgubljena.

Ovogodišnji dobitnik Zlatnog vijenca, najvećeg priznanja Struških večeri poezije je slovenski književnik Tomaž Salamun. On je prvi dobitnik ove nagrade iz Slovenije, a iz Hrvatske Zlatni vijenac dosada su dobili Miroslav Krleža i Slavko Mihalić.

Marija Damjanovska

Povjest naših gradova

Najljepši hrvatski grad u srcu Slavonije

“ Materijalni ostaci potvrđuju 8.000 godina staro naseljavanje Slavonskog Broda, i to je najstarije naselje u cijelokupnoj Hrvatskoj ”

Slavonski Brod je industrijsko, kulturno, upravno, sudska i finansijska središta Brodsko-posavske županije, po veličini i značaju drugi grad u Slavoniji. Šesti je po veličini u Republici Hrvatskoj, nakon Zagreba, Splita, Rijeke, Osijeka i Zadra. Proglašen je najljepšim gradom u Hrvatskoj, po izboru "Hrvatske turističke zajednice" za 2009. godinu.

Slavonski Brod se nalazi na sjevernoj obali rijeke Save, na granici s Bosnom i Hercegovinom. Predstavlja čvorište glavnih prometnih pravaca u smjeru zapad-istok i sjever-jug. Kroz Slavonski Brod prolaze željeznička pruga Paneuropski Koridor X i autocesta A3 iz zapadne Europe ka Bliskom Istoku, a na rijeci Savi je cestovni most koji spaja Hrvatsku i BiH (tu je i međunarodni granični prijelaz). Grad je lociran na pola puta između Zagreba i Beograda, na južnom rubu Panonske ravnicе, između obronaka Dilja na sjeveru, i rijeke Save na jugu.

Tragovi još iz rimskog doba pokazuju da je ovdje oduvijek bio prijelaz preko rijeke. Ime prvog naselja na mjestu današnjeg Slavonskog Broda je bilo Marsvnnia (u rimsko doba), kasnije se pomnije kao 'stari grad' pa Brod, još kasnije Brod na Savi. Plovni put rijekom Savom koristi se još od doba Rimljana, a paralelno s rijekom Savom se kroz slavonsku ravninu danas pruža i naftovod.

Naselja su na ovom dijelu Hrvatske postojala još u prapovijesno doba što je uvjetovano povoljnim geografskim položajem, ugodnom kontinentalnom klimom, plodnim tlom i blizinom rijeke. Na sjeveroistočnom dijelu grada, na lokalitetu Galovo relativno nedavno otkriveno je bogato nalazište starčevačke kulture iz ranoga kamenog doba. Osim činjenice da se radi o najvećem nalazištu iz kamenog doba na području Sjeverne Hrvatske, iznimno je bitno naglasiti da pronađeni materijalni ostaci potvrđuju 8000 godina staro naseljavanje Broda. Znanstvenici procjenjuju da je riječ, ne samo o najstarijim dokazima naseljavanja grada, nego, općenito, i o tragovima najstarijeg naselja u cijelokupnoj Hrvatskoj. Nakon rimskog razdoblja, na lokaciju grada su se nastanili Slaveni u 6. stoljeću nove ere. Samo ime grada se prvi puta spominje u povelji ugarsko-hrvatskog kralja Bele IV. 1224. godine. Kroz kasni Srednji vijek i glavninu Novog vijeka Slavonski Brod je bio važna utvrda u Vojnoj Krajini, seriji utvrđenja na granici Austrije sa Turskim carstvom. Utjecaj Turaka na ovom prostoru je dominantan sve do kraja 17. stoljeća kada se situacija mijenja osvajanjem teritorija od strane Austro-Ugarske monarhije. U 20. stoljeću Slavonski Brod je iskusio nekoliko perioda brzog rasta, kao prometni i industrijski centar. Zbog naglog gospodarskog razvitka 20.-e godine prošlog stoljeća se nazivaju "zlatnim dobom Broda". Za vrijeme Kraljevine Jugoslavije grad mijenja ime iz Brod na Savi u Slavonski Brod.

Slavonski Brod teško stradava u Drugom svjetskom ratu. Dio građana nije podržavao Ustašku vlast već je prešao u Antifašistički pokret Partizana. Grad je teško stradao

u nemilosrdnim savezničkim razaranjima 1945. godine, koje se možemo usporediti s razarenjem Dresdена. Slavonski Brod je bio vrlo važan kao strateško i prometno mjesto za NDH i Sile osovine.

Teška ga je sudbina zadesila za vrijeme Domovinskog rata za osamostaljenje Republike Hrvatske, kada je pretrpio strahovita razaranja iz susjedne Bosne i Hercegovine od strane JNA. Slavonski Brod je bio vrlo važan i srpskom agresoru zbog svog geopolitičkog položaja. Po nekim stručnjacima Brod je drugi najteže stradali hrvatski grad poslije Vukovara. Zanimljivo je da je rat u Slavonskom Brodu trajao u vrijeme kada nisu postojale vojne akcije JNA u drugim gradovima istočne Hrvatske. Grad se tijekom poratnih 90-ih postupno oporavlja i obnavlja te nastoja dobro povezati, gospodarski i prometno s ostalim dijelovima Hrvatske što je uvijek bilo primarno za Brod, a i radilo se na obnavljanju industrijskih pogona, koji su svojevremeno zapošljavali većinu stanovnika.

U Slavonskom Brodu ima 58.642 stanovnika, a s onima koji imaju prijavljeno boravište negdje drugdje 60.347 stanovnika. Zajedno s prigradskim naseljima broj stanovnika se penje na 64.612 stanovnika.

Goran Adamovski

Najpoznatiji stanovnici ovoga prelijepog grada su Ivana Brlić-Mažuranić, spisateljica koja je provela velik dio života u Slavonskom Brodu, zatim poznati pjesnik Dragutin Tađijanović, primabalerina svjetskoga glasa Mia Čorak Slavenska, poznati slikar Vladimir Becić, međunarodno priznati zdravstveni djelatnik Andrija Stampar, prvi rektor zagrebačkoga sveučilišta Matija Mesić, povjesničar Vjekoslav Klaić, jedan od najpoznatijih povjesničara Davorin Bazjanac, međunarodno priznati pionir strojarstva Josip Stadler, prvi sarajevski nadbiskup Hugo Badalić, poznati pjesnik Tomo Skalica, prvi Hrvat koji je oplovio svijet (prije Ive Visina!) Mijo pl. Filipović, utemeljitelj Zagrebačkog Zoološkog vrta - Branko Ružić, jedan od prvaka hrv. suvremene umjetnosti Đurđa Vilagoš...

Povijest Hrvata (2)

POČECI HRVATSKE DRŽAVE

O počecima hrvatske države postoji vrlo malo podataka. Isprva su se hrvatska pleme organizirala u nekoliko manjih teritorijalnih zajednica – kneževina. Kneževina Hrvatska nastala je u području od Labina u Istri do rijeke Cetine i od mora do rijeke Kupe i gornjeg toka Vrbasa. Ona se ponekad naziva i Primorska Hrvatska. Istočno od nje nastala je Paganija, koja se kasnije nazivala Neretvanska kneževina. Granica joj je bila na rijeci Neretvi. Sjeverno od Primorske Hrvatske, u području između rijeke Drave i Save, još se dugo vremena osjećala prisutnost Avara. To se područje nazivalo Panonska ili Posavska Hrvatska, a kasnije je prevladavalo ime Slavonija.

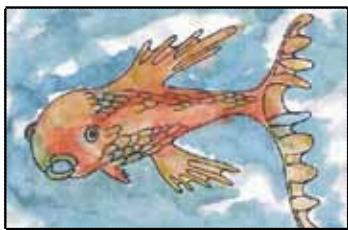
U VIII. stoljeću snažno je ojačala i proširila se država Franaka. Njihov kralj Karlo proglašio se 800. godine za cara. Knezovi Primorske i Panonske Hrvatske priznavali su vlast franačkog vladara, ali su nastojali sačuvati što veću unutarnju samostalnost.

Prvi imenom poznati hrvatski knez bio je Borna, koji je vladao Primorskem Hrvatskom u drugom desetljeću IX. stoljeća. U to je doba u Panonskoj Hrvatskoj vladao knez Ljudevit. On se protivio jačanju vlasti Franaka u njegovoj knježevini. Nakon smrti cara Karla, kojeg je naslijedio slab Ljudovik Pobožni, u Franačko Carstvu zavladali su nasilje i neredi, napose u rubnim dijelovima. Slično je bilo i u Hrvatskoj, gdje je posebno loše postupao carev namjesnik Kadaloh. Ljudevit se požalio caru Ludoviku, ali nije bilo koristi. Tad je podigao ustanak protiv Franaka. Pridružili su mu se Slaveni iz susjednih krajeva, ali ne i hrvatski knez Borna. On je pristao uz Franke jer se plasiao da bi bizantska vojska iz dalmatinskih gradova mogla napasti njegovu knježevinu. Bizantinci su potaknuli i pomagali kneza Ljudevita, pa im Borna nije vjerovao.

Vojska kneza Ljudevita uspešno se odupirala Francima, a u jednoj je bitki Ljudevit porazio i Borninu vojsku. No, nakon tri godine ratovanja i deset vojnih pohoda na snažne franačke vojske Ljudevit je bio na izmaku snaga. Godine 821. sklonio se u Hrvatsku očekujući pomoć od Bornina nasljednika. Nije našao očekivanu pomoć nego smrt. Ubio ga je jedan Bornin rođak. Time je tragično završio prvi rat za hrvatsku samostalnost. Ime kneza Ljudevita jedno je od najvažnijih imena najstarije hrvatske povijesti. Za njegovu su se kneževinu kasnije borili Franci, Bugari i Mađari, koji su na kraju imali najviše uspjeha.

U sljedećem broju: Trpimirovići – hrvatska narodna dinastija

Marija Damjanovska

POZIV

za sudjelovanje na 7. natječaju
literarnih i novinarskih radova

"ZLATNA RIBICA"

HMI, podružnica Rijeka - uz potporu Ministarstva znanosti, prosvjete i športa RH - organizira nagradni natječaj literarnih i novinarskih radova za učenike hrvatskih dopunskih škola, kao i za učenike koji uče hrvatski jezik u drugim oblicima organiziranoga učenja materinskog jezika u inozemstvu.

Rok za slanje radova je 9. travanj, a objava rezultata Natječaja bit će u svibnju 2010. godine

TEME Natječaja za literarne radove

- za dobnu skupinu od 6 do 12 godina su:
**Što se događalo tog dana kad sam se ja rodila/rođio
Takva je kuća/kuhinja/dvorište moje bake...**
- za dobnu skupinu od 13 do 15 godina:
Dodi da ti šapnem nešto... ili San koji me prati
- za dobnu skupinu od 16 do 18 godina:
Tamo gdje su prijatelji, tamo je bogatstvo ili Ljudi, ulice i riječi

TEME Natječaja za novinarske radove

- u dobroj skupini od 13 do 18 god. su:
Osoba koju neću zaboraviti ili U potrazi za domovinom

UVJETI NATJEČAJA

LITERARNI RADOVI mogu biti pisani hrvatskim standardnim jezikom, te u svim hrvatskim narječjima i njima pripadajućim govorima (mjesni govori roditelja).

Učenici mogu pisati lirske pjesme u stihu i u prozi, kratke priče i sastavke u kojima će opisivati događaje, stanja, zbivanja, iskazivati svoje osjećaje, dati maha mašti.

NOVINARSKI RADOVI mogu biti pisani hrvatskim standardnim jezikom, te u svim hrvatskim narječjima i njima pripadajućim govorima (mjesni govori roditelja).

Učenici mogu pisati vijest, izvješće, reportažu, putopis, intervju o njima zanim pojavama, događajima ili ljudima.

Broj literarnih i novinarskih radova nije ograničen.

Svaki rad treba sadržavati sljedeće podatke: ime i prezime učenika, dob, razred, elektroničku adresu učenika (ako ju ima), naziv škole i grada, ime i prezime učitelja (mentora).

Natječaj je nagradni. Prvonagrađeni učenici, u svakoj kategoriji, dobivaju diplomu i boravak u ljetnoj školi Hrvatske matice iseljenika. Drugonagrađeni literarni i novinarski radovi dobivaju pohvalnicu. Ostali sudionici dobivaju priznanja za sudjelovanje u Natječaju. Svi dobivaju dar.

ROK SLANJA RADOVA: do 9. travnja 2010. godine.

ADRESA:

HRVATSKA MATICA ISELJENIKA - PODRUŽNICA RIJEKA

Voditeljica podružnice: Vanja Pavlovec
Trpimirova 6, 51000 Rijeka, Republika Hrvatska

Objava rezultata Natječaja bit će u svibnju 2010. godine.

Tel.: +385/51/214 557
Fax.: +385/51/339 804
E-mail: rijeka@matis.hr

ACLANTIS FM

Restoran
RAGUSA

CROATIA AIRLINES